

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **gospodarka przestrzenna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Szkoła Główna
Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12 czerwca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	37
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	41
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	50
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	57
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak, członek PKA

Członkowie:

1. dr hab. Anna Tobolska, członek PKA
2. dr hab. inż. Jerzy Skrzyszewski, ekspert PKA
4. mgr Tomasz Mrozek, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Krzysztof Kula, ekspert PKA ds. studenckich
6. mgr Agnieszka Socha-Woźniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów.

Poprzednio dokonana ocena miała miejsce w roku akademickim 2014/2015 i dotyczyła funkcjonowania Wydziału Leśnego. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyznało wówczas ocenę pozytywną Uchwałą Nr 319/ 2015 z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie oceny instytucjonalnej na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Obecna wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi.

Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	gospodarka przestrzenna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki leśne (51%) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (29%) architektura i urbanistyka (10%) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (5%) inżynieria lądowa i transport (5%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7 semestrów i 210 ECTS (stacjonarne) 8 semestrów i 210 ECTS (niestacjonarne)	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie (160 godzin) / 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Brak specjalności. Specjalizacje: <i>geomatyka w zarządzaniu przestrzenią,</i> <i>planowanie przestrzeni,</i> <i>planowanie infrastruktury technicznej</i> <i>gospodarka nieruchomościami i rozwój lokalny</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	188	78
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2535	1442
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	109,2 ECTS	64,2 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	184 ECTS	184 ECTS

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	65 ECTS	65 ECTS
--	---------	---------

Nazwa kierunku studiów	gospodarka przestrzenna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki leśne (51%) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (17%) architektura i urbanistyka (16%) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (8%) inżynieria lądowa i transport (8%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry i 90 ECTS (stacjonarne) 4 semestry i 90 ECTS (niestacjonarne)	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godzin, 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Brak specjalności. Specjalizacje: <i>geomatyka w zarządzaniu przestrzenią,</i> <i>planowanie przestrzeni,</i> <i>planowanie infrastruktury technicznej</i> <i>rozwój lokalny i gospodarka nieruchomości</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	55	19
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	900	561
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	45,7 ECTS	27,9 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni	85 ECTS	85 ECTS

działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	45 ECTS	45 ECTS

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misją Uczelni jest służyć rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu polskiego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich (głównie regiony pozametropolitalne i nieurbanizowane), gospodarki żywnościowej i szeroko rozumianego środowiska przyrodniczego. Uczelnia stawia sobie za cel prowadzenie na najwyższym poziomie badań naukowych, kształcenia i działalności wdrożeniowej. Multi/Interdyscyplinarny kierunek gospodarka przestrzenna łączy w sobie wszystkie elementy misji Uczelni, z dominującym udziałem funkcji lasu w gospodarce przestrzennej. Strategia Uczelni zakłada, że w duchu swojej wieloletniej tradycji – „Uczelnia będzie kłaść szczególny nacisk na jakość kształcenia jako gwaranta wysokiego poziomu absolwentów i ich przydatności w gospodarczym i intelektualnym rozwoju kraju”. Uczelnia zamierza koncentrować swoje wysiłki na dużym nasyceniu zajęć elementami nauczania praktycznego, technik komputerowych oraz skutecznym kształceniu znajomości języków obcych. Dostosowując kierunki studiów i efekty uczenia się do potrzeb rynku pracy, SGGW zamierza koncentrować wysiłki na angażowaniu przedstawicieli otoczenia zewnętrznego w kształtowanie programów, w tym również w prowadzenie części zajęć. Przyjęto założenie, że jednym z kluczowych kryteriów samooceny oferty edukacyjnej jest możliwość poprawienia pozycji zawodowej danej osoby na rynku pracy poprzez wyposażenie absolwenta w kwalifikacje wysoko cenione przez podmioty zatrudniające absolwentów.

Do przedstawionych, wybranych, aspektów, misji i strategii Uczelni nawiązuje Strategia rozwoju Wydziału Leśnego. Misją Wydziału Leśnego i Instytutu Nauk Leśnych jest prowadzenie kształcenia i badań naukowych w dyscyplinie nauki leśne. Misja ta streszcza się w następujących punktach: tworzenie szkoły naukowej z zakresu nauk o lesie, środowisku, ochronie przyrody i różnorodności biologicznej, roli lasów w przestrzeni obszarów wiejskich i relacjach zachodzących pomiędzy człowiekiem a przestrzenią i lasem, opartych na paradygmacie zrównoważonego rozwoju; tworzenie i przekazywanie nowej wiedzy z zakresu trwałego i wielofunkcyjnego leśnictwa, środowiska, ochrony przyrody i gospodarki przestrzennej oraz poszukiwanie nowych metod stosowania i przekazu tej wiedzy; kształcenia studentów do prowadzenia całego zakresu działań związanych z gospodarką przestrzenną, ochroną przyrody, z uwzględnieniem gospodarki leśnej oraz dokonywania wyborów gospodarczych i społecznych zgodnych z paradygmatem zrównoważonego rozwoju; tworzenie

właściwej atmosfery dla różnorodności działań i opinii, niezależności poglądów i dążenia do doskonałości oraz poczucia współodpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Aktualnie, zgodnie z zapisami Statutu SGGW w Warszawie, Instytut (w tym przypadku Instytut Nauk Leśnych) stanowi główny typ jednostki organizacyjnej o charakterze naukowo-badawczym, odpowiadającej za prowadzenie badań naukowych w danej dyscyplinie naukowej oraz wspierającej działalność dydaktyczną. Natomiast rolą Wydziałów (w tym przypadku Wydziału Leśnego) jest prowadzenie kształcenia na kierunkach studiów, studiach podyplomowych i innych formach nauczania. Pracownicy zatrudnieni są w Instytutach a zadania dydaktyczne realizują na zlecenie poszczególnych Wydziałów. Kierunek gospodarka przestrzenna jest oparty na badaniach naukowych prowadzonych w tym zakresie przez przedstawicieli następujących instytutów naukowych SGGW, które odpowiadają dyscyplinom nauk: Instytut Nauk Leśnych, Instytut Ekonomii i Finansów, Instytut Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Lądowej, Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki oraz Instytut Rolnictwa. Dyscyplina naukowa geografia społeczna i gospodarka przestrzenna nie jest reprezentowana w SGGW jako wyodrębniony instytut, ale analiza przedstawionego dorobku naukowego wskazuje, że badania w zakresie tej dyscypliny oraz szeroko rozumianego zagospodarowania przestrzeni są prowadzone przez wielu pracowników badawczo-dydaktycznych w wymienionych instytutach.

Wydział Leśny SGGW w Warszawie jest uznanym w kraju i za granicą ośrodkiem nauk leśnych. Przedstawiony do oceny dorobek badawczy świadczy o stałym rozwoju zdolności badawczych również w zakresie gospodarki przestrzennej jako jednego z pól działań. Wydział jest współtwórcą Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Gospodarka Przestrzenna, utworzonej w 2012 r. Unia od 2018 roku nosi nazwę Unia Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunków Studiów w Zakresie Gospodarowania Przestrzenią. Studia na kierunku gospodarka przestrzenna prowadzone na Wydziale Leśnym SGGW wpisują się w ideę kształcenia w zakresie szeroko rozumianego zagospodarowania przestrzeni, wykraczając poza zakres dyscypliny naukowej Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna zwłaszcza w zakresie nauk leśnych.

Koncepcja i cele kształcenia przyjęte dla kierunku gospodarka przestrzenna są zgodne ze strategią Uczelni i Wydziału oraz przyjętą polityką jakości kształcenia.

Proces kształtowania oferty edukacyjnej Wydziału jest realizowany w bliskich związkach z pracodawcami funkcjonującymi na rynku pracy w zakresie gospodarki przestrzennej. Wśród interesariuszy zewnętrznych znajduje się ok. 50 firm. Wpływ na koncepcję kształcenia oraz przyjęte efekty kształcenia interesariuszy zewnętrznych jest realny i został potwierdzony na spotkaniu z przedstawicielami otoczenia gospodarczego szeregiem przykładów. Były to przykłady wpływu na efekty uczenia, wspólnych zajęć fakultatywnych oraz prac badawczych.

Przyjęta strategia kładzie duży nacisk, z jednej strony, na wsparcie procesu dydaktycznego innowacyjnymi badaniami naukowymi a z drugiej, na silny związek z praktyką i rozwijanie zdolności decyzyjnych studentów dla zapewnienia absolwentom możliwości zajmowania stanowisk kierowniczych. Jest szczególnie zorientowana na potrzeby rynku pracy terenów nieurbanizowanych Polski, ale jednocześnie stawia duży nacisk na multidyscyplinarność oraz uniwersalizację kompetencji dającą możliwość zatrudnienia absolwentów w różnych podmiotach takich jak: jednostki samorządu terytorialnego (szczególnie na poziomie gmin) w zakresie wynikającym z wybranej specjalizacji oraz w firmach planistycznych (np. jednostki związane bezpośrednio z lasami ale nawiązujące swą działalnością do gospodarki przestrzennej takie jak: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej lub Taxus UL). Szczególnie istotny jest szeroki zakres kompetencji inżynierskich wykraczających poza kategorię planowania przestrzeni. Ważną płaszczyznę współpracy stanowią również projekty badawcze (9 projektów) realizowane na terenie podmiotów gospodarczych (niezależnie od takich jednostek jak

NCN) współpracujących z Wydziałem (np. Mazowiecki Park Krajobrazowy, Gmina Izabelin). Zakres tematyczny tych projektów był i jest zawsze związany z aktualnymi problemami i potrzebami interesariuszy, a ich wyniki wpływają na kształt programów nauczania i zakres poszczególnych zajęć. Studenci mają wpływ na kształt programu studiów wyrażając swoją opinię w cyklicznej ocenie ankietowej. W sposób szczególny analizowana jest jej część dotycząca komentarzy do zajęć. Komentarze są kategoryzowane przez Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na Wydziale, analizowane dla całego Wydziału i przedstawiane Dziekanowi.

Kolejnym przykładem identyfikacji oczekiwań/opinii różnych grup interesariuszy, które następnie wykorzystywane są w kształtowaniu oferty programowej to: firma 3BIRD wnioskowała aby w procesie edukacyjnym położyć większy nacisk na zarządzanie zielenią miejską i drzewami w sąsiedztwie człowieka a w szczególności na kompensację usuwanych drzew oraz na konsekwencje lokalizacji obiektów uciążliwych dla środowiska zarówno z punktu widzenia planowania przestrzeni jak i działania samorządu terytorialnego; Instytut Badawczy Leśnictwa wnioskował aby uwzględnić konsekwencje planowania przestrzeni w terenach chronionych w kontekście zmieniającego się klimatu, dostępności zasobów wodnych w efekcie planowanych inwestycji oraz wykorzystania technik geomatycznych; Świętokrzyski Park Narodowy zwrócił uwagę na konieczność specjalnego traktowania planowania przestrzennego na terenach objętych powierzchniowymi formami ochrony przyrody oraz konieczności ich uzgadniania (szczególnie korytarzy ekologicznych i izolującej infrastruktury transportowej) w studiach uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju gmin; Taxus UL zwrócił uwagę na konieczność posiadania przez absolwentów umiejętności tworzenia map, analiz przestrzennych i obsługi systemów informacji przestrzennej, umiejętności przeprowadzania inwentaryzacji przyrodniczych na terenach zurbanizowanych oraz rozumienia konsekwencji projektowanych terenów zielonych w sąsiedztwie osiedli mieszkalnych. W trakcie wizytacji potwierdzono realizację wniosków interesariuszy zewnętrznych, stąd zespół oceniający stwierdza, że cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Stwierdzono, że zostały one również określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi, których opinie były zbieżne z przedstawionymi powyżej.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w następujących dyscyplinach naukowych: nauki leśne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, inżynieria lądowa i transport co podkreśla multidyscyplinarność ocenianego kierunku studiów. Cykl kształcenia na studiach pierwszego stopnia ma na celu wykształcenie specjalistów o kompetencjach inżynierskich w zakresie projektowania i zagospodarowania przestrzeni, szczególnie na terenach niezurbanizowanych, co jest podkreślaną cechą specyficzną kierunku gospodarka przestrzenna w SGGW. Studia drugiego stopnia rozszerzają kompetencje studentów głównie w zakresie rozwoju naukowego w zakresie dyscyplin naukowych, do których został przypisany ten kierunek studiów.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową. W raporcie samooceny przedstawiono wykaz publikacji pracowników, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Leśnictwo za lata 2019-2020. W Instytut Nauk Leśnych dominują publikacje z dyscypliny nauki leśne, ale wiele z nich wyraźnie nawiązuje do gospodarki przestrzennej i mają one również wystarczająco liczną reprezentację. Dorobek pozostałych nauczycieli prowadzących zajęcia na Gospodarkę przestrzenną jest liczny i pod względem naukowym znaczący.

Uzupełnieniem prac typowo badawczych są projekty realizowane na zlecenie potencjalnych pracodawców i uzyskane w konkursach NCN. Za lata 2016-2020 przedstawiono przykłady 39 takich

projektów. Wśród z nich, jako bezpośrednio związane z gospodarką przestrzenną, można wymienić np.: Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu- mała retencja oraz przeciwdziałania erozji wodnej na terenach nizinnych (finansowanie - środki przedsiębiorstw krajowych); Koncepcja kształtowania alej leśnych oraz stref ekotonowych wybranych obiektów lasów Miejskich - Warszawa na tle roślinności aktualnej z uwzględnieniem obecności roślin inwazyjnych (finansowanie – Miasto Stołeczne Warszawa); Strategie pokarmowe wiewiórek w łązienkach Królewskich (finansowanie – NCN).

Problematyka badawcza pracowników badawczo-dydaktycznych prowadzących zajęcia dla studentów gospodarki przestrzennej obejmuje istotne i współczesne zagadnienia związane z gospodarką przestrzenną, takie jak: wykorzystanie technik teledetekcyjnych; adaptacja lasów i leśnictwa do zmieniającego się klimatu ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania wodą w lasach; preferencje społeczne w zakresie sposobów realizacji gospodarki leśnej; poziom partycypacji społecznej w proces planistyczny w lasach; rola drzew w krajobrazie terenów zurbanizowanych i niezurbanizowanych; badania układów urbanistycznych i ruralistycznych w Polsce (rola obiektów szczególnych – cmentarzy, obiektów sakralnych i kulturowych); rewitalizacja miast i wsi; ocena stanu i kierunki rozwoju zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych; badania potencjału terenów zdegradowanych na obszarach miejskich; badania dotyczące zrównoważonego rozwoju użytków trwale zielonych i innych obszarów łąkowych w krajobrazie terenów niezurbanizowanych; badania nad problemami gospodarki wodnej na terenach użytkowanych rolniczo i w lasach.

Wpływ prowadzonych badań na program studiów jest widoczny w modyfikacjach przedmiotów fakultatywnych oraz tzw. nachyleń specjalizacyjnych (specjalności), które pozwalają na elastyczne dopasowywanie treści do kompetencji osób prowadzących i potrzeb dydaktycznych studentów, wykazujących większe zainteresowanie niektórymi aspektami gospodarowania przestrzenią.

Efekty uczenia się osiąmane na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku gospodarka przestrzenna mieszczą się we wskazanych wcześniej dyscyplinach (nauki leśne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, inżynieria lądowa i transport).

Na studiach pierwszego stopnia, obu form studiów sformułowano 17 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 18 w zakresie umiejętności, 7 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty obejmują: przekazanie wiedzy w zakresie podstaw gospodarowania przestrzenią ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich; wykształcenie umiejętności identyfikacji istotnych problemów dotyczących gospodarowania przestrzenią, analizowania ich przyczyn i rozwiązywania ich w oparciu o aktualny stan wiedzy; przygotowanie absolwenta do uczestniczenia w pracach badawczych oraz na stanowiskach samodzielnych i pracy zespołowej. Po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują tytuł zawodowy inżyniera

W programie studiów drugiego stopnia sformułowano 15 efektów w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności, 7 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się II stopnia są wyraźną kontynuacją realizowanych na I stopniu. Zakładają: poszerzenie i pogłębienie wiedzy w zakresie aspektów decydujących o wielkoobszarowym charakterze gospodarki przestrzennej; poznanie wybranych procedur prawnych, metod i sposobów zarządzania oraz identyfikacji oraz rozwiązywania konfliktów dotyczących użytkowanej przestrzeni; wyrobienie umiejętności samodzielnego, pogłębionego, diagnozowania (ocenia) oraz rozwiązywania istotnych problemów dotyczących gospodarowania przestrzenią, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich, w tym leśnych; przygotowanie absolwenta do pracy samodzielnej i zespołowej, formułowania opinii, tworzenia

i upowszechniania wyników badań i opinii (ekspertyz). Po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują tytuł zawodowy magistra.

Efekty uczenia się na studiach obu stopni i obu form są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim.

Analiza programu studiów wskazuje, że absolwenci nabywają szeroką wiedzę i umiejętności w zakresie przyrodniczym, technicznym, społecznym, prawnym i ekonomicznym, co pozwala na potencjalnie skuteczne konkutowanie na rynku pracy. Zajęcia są powiązane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany i uwzględniają przygotowanie studentów do działalności naukowej lub udział w tej działalności. Dodatkowo atutem studiów jest przewaga zajęć praktycznych kształtujących umiejętności. W programie studiów znajdują się również ćwiczenia terenowe (powiązane merytorycznie z zajęciami kameralnymi), pomagające integrować wiedzę teoretyczną z praktyczną w oparciu o studia przypadków.

Specyfika uczenia się na kierunku, co jest wielokrotnie podkreślane, przygotowuje absolwentów do pracy w jednostkach zlokalizowanych na terenach nieurbanizowanych, rolniczych i leśnych. Wysoka pozycja szeroko rozumianych nauk leśnych w powyższym przyporządkowaniu wynika głównie w sformułowaniu kierunkowych efektów uczenia uwzględniających problemy terenów wiejskich (nieurbanizowanych), których istotną częścią są lasy. Lasy i leśnictwo są również wykorzystywane w procesie dydaktycznym jako przykłady i obiekty działań z zakresu zagospodarowania przestrzeni. Wskazuje to na ich wyraźną specyfikę wyróżniającą ośrodek warszawski na tle innych jednostek prowadzących kształcenie na kierunku gospodarka przestrzenna w Polsce. Wyjątkowe dla tego kierunku w SGGW są efekty uczenia się / zajęcia związane z zagospodarowaniem przestrzeni lasów i na zdalnych metodach inwentaryzacji zjawisk, stanu lasu, terenów o walorach przyrodniczych oraz zagospodarowania terenu, w celu analiz planistycznych.

Podsumowując, efekty uczenia się niosą w swej treści informację o konkretnych kompetencjach, które może uzyskać absolwent. Nawiązują one do kierunku gospodarka przestrzenna. Uwzględniają współczesne zdobycze nauk, na których bazuje kierunek gospodarka przestrzenna, uzasadniając przyjęcie profilu ogólnoakademickiego. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się znajdują odzwierciedlenie w efektach sformułowanych dla poszczególnych zajęć.

Opisy zakładanych efektów uczenia się dla kierunku gospodarka przestrzenna (pierwszy i drugi stopień obu form studiów) zbudowane zostały z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji odpowiednio na poziomie 6 i 7 PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Zainteresowania naukowe nauczycieli znajdują odzwierciedlenie w treści efektów uczenia się na studiach obu form i stopni kształcenia.

Student studiów pierwszego stopnia ma możliwość uzyskania znajomości języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W przypadku studiów drugiego stopnia celem zajęć w zakresie kształcenia językowego jest rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się słownictwem specjalistycznym z zakresu gospodarki przestrzennej na poziomie B2+.

Zakładane efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane i oceniane są głównie w ramach przedmiotów kierunkowych: *rysunek inżynierski, geodezja i kartografia, zasady projektowania, infrastruktura techniczna i infrastruktura transportowa, projektowanie urbanistyczne,*

planowanie przestrzenne (w sumie 21 przedmiotów). Studia pierwszego stopnia umożliwiają uzyskanie tytułu zawodowego inżyniera. W związku z tym, wśród zakładanych efektów uczenia się, znaczna ich liczba kształtuje wiedzę oraz umiejętności inżynierskie. Spośród 18 efektów kierunkowych z zakresu umiejętności 9 z nich jest związane z kompetencjami inżynierskimi. Zakładane, kierunkowe efekty uczenia się przygotowują również do prowadzenia badań i udziału studentów w działalności naukowej. Opis efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego stopnia uwzględnia pełny zakres efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości, mieszczą się one we wskazanych dla kierunku dyscyplinach naukowych. Koncepcja i cele kształcenia są związane z działalnością naukową w następujących dyscyplinach naukowych: nauki leśne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, inżynieria lądowa i transport. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy między innymi dzięki określeniu ich we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Aktywność interesariuszy wewnętrznych (studentów i pracowników) jest również widoczna w projektowaniu programu studiów. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim są również zgodne z poziomem 6 i 7 (odpowiednio pierwszy i drugi stopień studiów) Polskiej Ramy Kwalifikacji i w pełni charakteryzują aktualny stan wiedzy w dyscyplinach, do których kierunku jest przypisany. Efekty uczenia się, posiadają wyraźną, podaną w opisie stanu faktycznego, specyfikę wyróżniającą ośrodek warszawski na tle innych jednostek prowadzących kształcenie na kierunku gospodarka przestrzenna na innych Uczelniach. Są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach do których kierunku został przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Efekty te: uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 i B2+ (odpowiednio pierwszy i drugi stopień studiów) i pełny zakres efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich. Zakładane efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały. Pozwalają także na stworzenie systemu ich weryfikacji. Opis efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego stopnia uwzględnia pełny zakres efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści kształcenia oferowane na kierunku gospodarka przestrzenna obu stopni kształcenia są zgodne z efektami uczenia się. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy dyscyplin (nauki leśne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, inżynieria lądowa i transport), w ramach których uzyskiwane są efekty uczenia się. Jest to efekt wysokiego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu studiów. Wysoki poziom naukowy jest widoczny w przedstawionych publikacjach. Zakres tematyczny tych publikacji jest zbieżny z treściami większości zajęć kierunkowych.

Treści kształcenia realizowane w ramach zajęć bezpośrednio związanych z badaniami naukowymi (seminaria dyplomowe, zajęcia specjalizacyjne i inne (30 zajęć na studiach I stopnia i 14 zajęć na studiach II stopnia). Raportu samooceny, z wyjątkiem *praktyki zawodowej w gminie*) umożliwiają studentom przygotowanie do prowadzenia badań z wykorzystaniem metodologii stosowanej w wymienionych wcześniej dyscyplinach, w ramach których uzyskiwane są efekty uczenia się. Treści kształcenia są powiązane z działalnością naukową i profilem naukowym nauczycieli prowadzących zajęcia. Są kształtowane przez nich, z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy w odpowiednich dyscyplinach oraz potrzeb i oczekiwań interesariuszy zewnętrznych.

Przykładem oczekiwań tej grupy interesariuszy może być: wiedza i umiejętności związane z zarządzaniem lasami niepaństwowymi; kompetencje władz samorządu lokalnego; szerokie spektrum wiedzy i umiejętności, szczególnie w zakresie niwelowania konfliktów związanych z planowaniem przestrzennym; znajomość struktury planów zagospodarowania przestrzennego i dokumentów z nimi związanych; szersze spojrzenie na znajomość systemów informacji przestrzennej, nie z poziomu pojedynczego programu komputerowego, ale przez umiejętność całościowego spojrzenia na problemy z tego zakresu (dosłownie określono jako „umiejętność myślenia w tym zakresie”); szersze ujęcie w programie studiów wiedzy i umiejętności z zakresu architektury i budownictwa. Generalnie pracodawcy oczekują większej koncentracji treści kształcenia na gospodarce przestrzennej. Na wymienione aspekty kształcenia zwracali uwagę pracodawcy zaproszeni na spotkanie z zespołem oceniającym. Zespół oceniający rekomenduje uwzględnić sugestie tej grupy interesariuszy.

Studenci są aktywnie włączani w badania prowadzone przez pracowników głównie przez realizację prac dyplomowych (216 pozycji) oraz działalność w ramach sekcji Koła Naukowego Gospodarki przestrzennej (przedstawiono wykaz publikacji oraz szczegółowe sprawozdania od 2018 roku). Problematyka bieżących badań jest również treścią zajęć specjalizacyjnych (*nachylenie specjalizacyjne I i II*) i *fakultatywnych*.

Metody kształcenia takie jak seminaria czy sesje referatowe, analiza przypadku, dyskusja uświadamiają również potrzebę ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego, stymulują również studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia zapewniają harmonijny rozwój absolwenta przez przyjęcie tytułów zawodowych uzyskiwanych na zakończenie studiów. Studia pierwszego stopnia kończą się tytułem inżyniera zaś drugiego stopnia magistra. Taka koncepcja pozwala na skupienie uwagi na efektach inżynierskich i przygotowaniu studentów do prowadzenia działalności naukowej na pierwszym stopniu i badaniach naukowych na stopniu drugim.

Kompetencje inżynierskie, na studiach I stopnia, w zakresie wiedzy studenci zdobywają głównie podczas wykładów i ćwiczeń projektowych. Kompetencje inżynierskie w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych studenci uzyskują podczas ćwiczeń - szczególnie zajęć projektowych a także podczas seminariów, praktyk zawodowych i w czasie realizacji pracy dyplomowej.

Zajęcia terenowe odbywają się w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym w Rogowie, Kampinoskim Parku Narodowym, terenach otaczających aglomerację warszawską ale także na terenie Warszawy

i mniejszych miast. Przykładami prac projektowych mogą być „Ocena stanu lasu i jego zmian na przykładzie wybranego obiektu leśnego”. W ramach *projektowania urbanistycznego* studenci na podstawie wyników przeprowadzanych analiz terenu uczą się sporządzać projekt przestrzeni publicznej miasta, jego podstawowych elementów i struktur, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznej w ramach warsztatów terenowych organizowanych we współpracy z urzędami gmin. Podczas zajęć z *planowania przestrzennego* uczestnicy sporządzają koncepcję zagospodarowania przestrzennego wybranej gminy o złożonej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, obejmującą: analizę dokumentów planistycznych wyższego rzędu, analizę i ocenę powiązań zewnętrznych gminy, analizę i ocenę struktury funkcjonalno-przestrzennej i sposobu zagospodarowania gminy (uwarunkowania) oraz opracowują ustalenia w formie tekstowej i graficznej dla polityki przestrzennej gminy. Określają również uwarunkowania i wykonują projekt ustaleń planu miejscowego w zakresie sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu.

Wybrane do oceny prace etapowe (8 przedmiotów) potwierdzają dbałość o przekazanie studentom kompetencji inżynierskich.

Treści kształcenia jako całość zapewniają kompleksowe wykształcenie absolwenta, jednocześnie są one specyficzne dla poszczególnych przedmiotów (zajęć). Kompleksowość zapewnia sekwencja przedmiotów podstawowych, wprowadzających i kierunkowych.

Na studiach pierwszego stopnia obu form studiów zaplanowano kolejność zajęć od ogólnych przez kierunkowe wprowadzające, a kończąc na kierunkowych zajęciach typowo zawodowych, związanych z działalnością gospodarczą w zakresie gospodarki przestrzennej. Na studiach drugiego stopnia obu form studiów oferowane są tylko przedmioty zawodowe. Uzupełniają je zajęcia fakultatywne, specjalizacyjne, humanizujące i językowe oraz seminaria i praktyki dyplomowe.

Jako kluczowe treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia należy uznać te, które nauczane są na zajęciach kierunkowych: *infrastruktura techniczna obszarów wiejskich, przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej, społeczno-kulturowe uwarunkowania gp, budownictwo, ekonomia miast i regionów, ekologiczne podstawy planowania przestrzennego, systemy informacji przestrzennej, ochrona przyrody, podstawy prawne gospodarki przestrzennej, projektowanie urbanistyczne, kataster wielozadaniowy, oceny oddziaływania na środowisko, podstawy prawne gospodarowania nieruchomościami, planowanie przestrzenne, infrastruktura transportowa, wycena nieruchomości, zarządzanie środowiskiem, strategia rozwoju gminy, rewitalizacja obszarów zurbanizowanych*. Istotne są również treści kształcenia w ramach przedmiotów fakultatywnych i tzw. nacheleń specjalizacyjnych, pogłębiające kompetencje studentów w wybranych zagadnieniach. Pod względem doświadczenia zawodowego ważne jest również doświadczenie płynące z *praktyki zawodowej* odbywanej w jednostkach samorządu terytorialnego.

Jako kluczowe treści kształcenia na studiach drugiego stopnia należy wymienić również te, które nauczane są w ramach zajęć kierunkowych: *ocena i wycena zasobów przyrodniczych, agroekosystemy, techniki legislacyjne w planowaniu, zrównoważony rozwój obszarów nieurbanizowanych, monitoring środowiska, planowanie rozwoju miast, planowanie przestrzenne w praktyce, zarządzanie przedsiębiorstwem, inżynieria środowiska w gospodarce przestrzennej, polityka regionalna, marketing terytorialny*. Kluczowe są również treści kształcenia w ramach zajęć fakultatywnych i nacheleń specjalizacyjnych, pogłębiające kompetencje studentów w wybranych dziedzinach. Praca magisterska pozwala na udział w badaniach. Seminaria i konwersatoria przygotowują do dyskusji na tematy naukowe i zawodowe.

Kolejność zajęć w planie zajęć daje studentom możliwość uzyskania efektów uczenia się niezbędnych do efektywnego studiowania przedmiotów zawodowych w tym również zrozumienia metodologii prac

badawczych. Analiza sylabusów oraz matryc efektów uczenia się wskazuje, że przekazywane treści zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają przez 7 semestrów, a niestacjonarne 8 semestrów. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na pierwszym stopniu studiów wynosi 210 ECTS. Łączna liczba godzin jest wysoka i wynosi: 2535 godzin - studia stacjonarne i 1442 - studia niestacjonarne. Ćwiczenia stanowią ponad 50% godzin kontaktowych na obu formach kształcenia. Liczba godzin i punktów ECTS przypisana poszczególnym przedmiotom jest prawidłowa.

Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają przez 3 semestry (niestacjonarne przez 4 semestry). Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji na drugim stopniu studiów wynosi 90 ECTS. Łączna liczba godzin na studiach drugiego stopnia jest również wysoka i wynosi: 900 godzin - studia stacjonarne i 561 - studia niestacjonarne. Ćwiczenia stanowią ponad 50% godzin kontaktowych na obu formach kształcenia. Liczba godzin i punktów ECTS przypisana poszczególnym przedmiotom jest prawidłowa.

Podsumowując, czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć oraz ich form są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, wynosi 109 ECTS, co stanowi 52% programu studiów. Na studiach niestacjonarnych – 64 ECTS, co stanowi 30% programu studiów.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich na stacjonarnych studiach drugiego stopnia wynosi 46 ECTS, co stanowi 51% programu studiów. Na studiach niestacjonarnych – 28 ECTS, co stanowi 31% programu studiów.

Wymiar godzin kontaktowych powiększają dodatkowo godziny zarezerwowane na indywidualne konsultacje pomiędzy prowadzącymi a studentami w ramach godzin konsultacji pracowników. Rekomenduje się wyeksponowanie tej formy kontaktu ze studentem w sylabusach przedmiotów.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów obu stopni i form studiów dla całego programu studiów oraz dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Następstwo zajęć na studiach obu stopni i form kształcenia jest prawidłowa. Przedmioty podstawowe oraz kierunkowe przedmioty wprowadzające poprzedzają typowo zawodowe. W sylabusach podane są wymagania wstępne z zakresu wiedzy i umiejętności. Analiza wymagań wstępnych potwierdza prawidłowość przyjętej sekwencji zajęć.

Studia pierwszego stopnia na kierunku gospodarka przestrzenna dają możliwość, wyboru jednego z czterech przedmiotów specjalizacyjnych (*nachylenie specjalizacyjne I i II*): *geomatyka w zarządzaniu przestrzenią, planowanie przestrzeni, planowanie infrastruktury technicznej, gospodarka nieruchomościami i rozwój lokalny*, lub specjalizacji łączonej z dwóch powyższych (11 ECTS). Przedmioty fakultatywne – 16 ECTS. Seminarium i konwersatorium – 4 ECTS. *Praktyka dyplomowa* – 3 ECTS. Praca dyplomowa – 15 ECTS. Wyborowi podlega również jeden z 4 języków obcych – 8 ECTS. Razem przedmioty do wyboru obejmują 57 ECTS co stanowi 27 % programu studiów. Uczelnia wlicza w zakres przedmiotów do wyboru *praktykę zawodową*. Jednak każdy przedmiot do wyboru musi posiadać odrębny sylabus zawierający specyficzne, nabywane przez studentów efekty uczenia się, w przypadku *praktyki zawodowej*, realizują te same efekty kierunkowe. Aktualnie ten warunek nie jest

spełniony. Aktualnie lista zajęć fakultatywnych obejmuje zajęcia: *geologia w planowaniu infrastruktury technicznej, planowanie rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej, rekultywacja terenów zdegradowanych, prawo budowlane i pokrewne w procesie inwestycyjnym, przetwarzanie danych statystycznych, prawne podstawy realizacji inwestycji, ergonomiczne kształtowanie przestrzeni, zadrzewienia w gospodarce przestrzennej, inżynierskie kształtowanie krajobrazu, drzewa w otoczeniu człowieka, finansowanie zagospodarowania przestrzennego z funduszy Unii Europejskiej, infrastruktura turystyczna w gospodarce przestrzennej, programowanie internetowe, zamówienia publiczne, zarządzanie projektami, turystyka w rozwoju lokalnym, architektura krajobrazu.*

Indywidualizacja ścieżki kształcenia na studiach drugiego stopnia obejmuje identyczne z nazwy przedmioty specjalizacyjne (7 ECTS), przedmioty fakultatywne (6 ECTS), seminaRIA dyplomowe (6 ECTS), *praktyka dyplomowa* (2 ECTS), praca dyplomowa (20 ECTS), język obcy (4 ECTS). Łącznie zajęcia do wyboru obejmują 45 ECTS co stanowi 50% programu studiów. Dodatkowo, przedmiot *praktyka dyplomowa* powinien mieć przypisane 3 ECTS. Aktualnie lista zajęć fakultatywnych na studiach drugiego stopnia obejmuje: *małe zbiorniki wodne w planowaniu przestrzennym, profesjonalne kontakty z mediami, gospodarowanie wodą w przestrzeni Polski, rewitalizacja miejsc pamięci, rozpoznawanie grzybów, rewitalizacja terenów przemysłowych i pofortecznych, biznesplan, ekonomiczne skutki uchwalenia planu miejscowego, kształtowanie krajobrazu z udziałem wspólnot lokalnych, ochrona zabytków, prawo pracy, rewaloryzacja zespołów staromiejskich w Europie, rewitalizacja układów ruralistycznych (obszarów wiejskich).*

Zajęcia fakultatywne są wybierane przez studentów w liczbie odpowiadającej minimalnej wymaganej sumie punktów ECTS. Lista proponowanych zajęć nie jest stała i ewoluuje wraz z rozwojem badań prowadzonych w SGGW, potrzebami słuchaczy oraz potrzebami interesariuszy zewnętrznych. Zespołowi oceniającemu przedstawiono pisemne opinie i sugestie zmian w programie studiów dotyczących między innymi zajęć do wyboru sformułowane przez potencjalnych pracodawców. Istnieje również możliwość indywidualizacji tego modułu u osób korzystających z umiędzynarodowienia studiów poprzez uznawanie efektów uczenia się zdobywanych na innych uczelniach.

Znacząca część kształcenia obejmuje zajęcia związane z działalnością naukową w sześciu dyscyplinach do których przyporządkowano kierunek. Na pierwszym stopniu studiów jest to 181 ECTS (86 %) a na drugim stopniu 85 ECTS (94 %). Hospitacje zajęć, przeprowadzone przez zespół oceniający, wskazują na bezpośrednie wykorzystanie badań własnych w dydaktyce.

Kształcenie językowe jest ważnym elementem programu studiów pierwszego i drugiego stopnia. W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia znajdują się zajęcia z języka obcego, realizowane w przypadku studiów stacjonarnych przez 2 semestry łącznie 120 godzin kontaktowych (4 ECTS), w przypadku studiów niestacjonarnych przez 4 semestry łącznie 72 godziny kontaktowe (8 ECTS). Na studiach niestacjonarnych zwraca uwagę bardzo wysoka liczba punktów ECTS co świadczy o dużych wymaganiach w zakresie pracy własnej studenta. Zajęcia językowe kończą się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (pierwszy stopień). Studenci mogą wybrać jeden z 4 języków (angielski, francuski, niemiecki, rosyjski) oferowanych przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych SGGW.

W przypadku studiów drugiego stopnia szczególnym celem efektów przedmiotowych jest rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się słownictwem specjalistycznym z zakresu gospodarki przestrzennej na poziomie B2+. Wymiar godzinowy języka obcego wynosi (studia stacjonarne – 4 ECTS i 60 godzin; studia niestacjonarne – 4 ECTS i 36 godzin). Materiały wykorzystywane podczas zajęć, to między innymi, obcojęzyczne publikacje naukowe z zakresu gospodarki przestrzennej.

Efekty odnoszące się do kompetencji językowych nabywanych na poziomie B2 (i B2+ na drugim stopniu studiów), realizowane są w ramach zajęć prowadzonych w Studium SGGW. Umiejętności i kompetencje dotyczące słownictwa profesjonalnego z zakresu gospodarowania przestrzenią nabywane są podczas pracy nad literaturą przedmiotu w ramach seminarium dyplomowego oraz przygotowywania prac dyplomowych oraz fakultatywnego udziału w zajęciach prowadzonych w języku obcym. W programie dla tego poziomu studiów znalazło się 10 przedmiotów (*technical aspects of blue green infrastructure, constructed wetlands, garden and landscape art. studio, remote sensing and gis for environmental assessment, integrated geo information systems, urban hydrology and urban ecosystems, meteorology in environmental engineering, measuring and analytical techniques in environmental protection, hydrological modeling with gis, unmanned aerial vehicle in practise*). Materiały wykorzystywane podczas zajęć, to między innymi, obcojęzyczne, dziedzinowe publikacje naukowe. Doskonaleniu kompetencji językowych służy również zachęcanie do wyjazdów w ramach programu Erasmus+.

Łączna liczba punktów ECTS (pierwszy stopień, obu form studiów), którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych podlegających wyborowi (*filozofia, kultura wsi polskiej, socjologia, partycypacja społeczna*) wynosi 4 ECTS. Program studiów obejmuje również dużą grupę zajęć humanistycznych, obowiązkowych, bezpośrednio związanych z kierunkiem gospodarka przestrzenna, razem - 18 ECTS (bez języka obcego). W sumie wymiar zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, ma przypisaną liczbę punktów ECTS zdecydowanie przekraczającą wymagania.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych (bez języka obcego) na studiach drugiego stopnia obu form studiów wynosi – 6 ECTS. Przedmiot bezpośrednio związany z kierunkiem studiów (*techniki legislacyjne w planowaniu*) ma przypisane 5 ECTS.

Na kierunku gospodarka przestrzenna nie prowadzi się planowych zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy są realizowane na wykładach. Umiejętności praktyczne studenci nabywają podczas zajęć laboratoryjnych, komputerowych i projektowych, a także w czasie odbywania ćwiczeń terenowych i praktyk zawodowych. W realizacji zajęć audytoryjnych, stosuje się metody werbalne lub poglądowe. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych, projektowych i seminaryjnych stosuje się metody praktyczne, problemowe i badawcze.

Na kierunku prowadzi się edukację opartą przede wszystkim na przykładach i analizach konkretnych studiów przypadku. Wykorzystywane są autentyczne dane, rozwiązywane są realne problemy, przy użyciu metod i narzędzi stosowanych w praktyce zawodowej absolwentów. Bardzo istotną częścią kształcenia, w szczególności w zakresie kompetencji inżynierskich, są prace projektowe i dyplomowe, których podstawę często stanowią dane empiryczne gromadzone w ramach zajęć terenowych czy *praktyki dyplomowej/zawodowej*. Studenci wykonują znaczną liczbę projektów wykorzystujących bazy danych opisowych i przestrzennych, projektując łąd w przestrzeni, głównie terenów poza-metropolitalnych. Na specjalną uwagę zasługują projekty wykorzystujące czynnik upływającego czasu i jego wpływ na zmieniający się stan analizowanego krajobrazu (np. wspomniane już symulacje stanu zasobów leśnych w horyzoncie czasowym 50 lat). W projektach studenckich dotyczących sztuki krajobrazu wykorzystywane są wizualizacje tworzone za pomocą metod tradycyjnych (makiety) i nowoczesnych (modelowanie komputerowe). W trakcie realizacji ćwiczeń projektowych studenci nabierają umiejętności obsługi oprogramowania wykorzystywanego w przyszłej pracy zawodowej, co przygotowuje ich do realizacji prac dyplomowych oraz zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy.

Wprowadzane przez nauczycieli działania aktywizujące, wyrabiają u studentów poczucie pewności podejmowanych decyzji, odpowiedzialności za pracę własną i zespołową oraz świadomość wagi postępowania profesjonalnego i etycznego. Multidyscyplinarność wykonywanych prac projektowych (inżynieria, sztuka, design, prawo, nauki społeczne i nauki przyrodnicze), oraz ich ilość i oparcie na autentycznych i często samodzielnie pozyskiwanych danych, sprzyja uprządkowaniu edukacji poprzez uczenie się na własnych doświadczeniach. Na szczególną uwagę zasługują warsztaty terenowe w niewielkich miastach i gminach, których efektem są potrzebne lokalnie koncepcje zagospodarowania terenu (podano przykłady warsztatów w Otwocku, Jabłonie i Grójcu).

Studenci zapoznawani są z nowymi, innowacyjnymi technologiami. Jako przykłady można wymienić pokazy terenowe przygotowane przez firmy zewnętrzne współpracujące z Wydziałem, między innymi: pokaz jedyne w Polsce i Europie mobilnego systemu radarowego "3BIRD", wykorzystywanego w inwentaryzacjach środowiskowych awifauny i badaniach hiropterologicznych (firma 3G); pokaz technologii Mobile Mapping (firma Geo-Prohaus); zapoznanie się i wykorzystywanie w ramach zajęć oprogramowania firmy Taxus IT (do leśnych prac inwentaryzacyjnych).

W trakcie seminariów i przygotowań do nich doskonalone są umiejętności wystąpień ustnych z użyciem języka specjalistycznego, z wykorzystaniem technik prezentacji, dyskusji prezentowanych zagadnień i asertywnego wyrażania opinii. W ramach seminariów dyplomowych na forum grupy seminaryjnej studenci referują plan i założenia pracy dyplomowej oraz kolejne etapy jej realizacji, aż po prezentację wyników badań. Każde z wystąpień poddawane jest dyskusji w grupie seminarzystów. Może to prowadzić do weryfikacji stosowanych metod, założeń, hipotez i sposobów ich weryfikacji. Jest to istotnym efektem seminariów dla prelegentów i dla uczestników dyskusji. Ta forma kształcenia w szczególny sposób stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zajęcia seminaryjne pozwalają studentowi na indywidualną (pod nadzorem promotora) pracę ukierunkowaną na rozwiązanie problemu z zakresu teorii lub praktyki oraz przygotowanie do pracy badawczej (na studiach pierwszego stopnia) oraz uczestniczenie w badaniach (studia drugiego stopnia).

Wśród efektywnych metod, zwiększających kompetencje społeczne, na kierunku gospodarka przestrzenna jest inspirowanie studentów do organizacji lub współorganizacji konferencji. Studenci organizują między innymi coroczne konferencje i warsztaty projektowe: GIS-DAY, Miasto w Twoich Rękach.

W nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody kształcenia są zorientowane na studenta, a stawianym przed nimi zadaniem jest, między innymi, motywowanie studenta do aktywnego udziału w procesie uczenia się. Aktualnie wykorzystuje się szerokie spektrum dobrze dobranych technik kształcenia na odległość. Na podstawie ocenionych prac etapowych oraz przeprowadzonych hospitacji należy ocenić, że ich potencjał jest optymalnie wykorzystany. Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 i B2+ na poziomie studiów, odpowiednio, pierwszego i drugiego stopnia.

W związku z pandemią i czasowym przejściem na zajęcia realizowane w formie zdalnej, wszyscy koordynatorzy przedmiotów na kierunku gospodarka przestrzenna zostali zobowiązani do rozważenia i przedłożenia możliwości prowadzenia zajęć w trybie zdalnym z wykorzystaniem technik zdalnych np. Moodle, MS Teams, eHMS, Facebook, YouTube, oraz form utrzymania bieżącego kontaktu ze studentami. Odpowiedzią na potrzebę przejścia na zdalny tryb nauczania była akcja informacyjna dla nauczycieli akademickich o możliwościach dostępnych sposobów edukacji oraz system szkoleń. Na stronie internetowej Uczelni został opublikowany informator internetowy o dostępnych narzędziach.

Równolegle rozwinęto wykorzystanie platformy MS Teams, dzięki której kształcenie zdalne stało się powszechne i dostępne dla całej społeczności akademickiej SGGW po zalogowaniu przy użyciu indywidualnego loginu pracownika, studenta czy doktoranta.

Kształcenie w semestrze letnim roku akademickiego 2019/20 oraz w semestrze zimowym 2020/21 na kierunku gospodarka przestrzenna odbywało się wyłącznie w trybie zdalnym, za wyjątkiem zajęć terenowych z geodezji i kartografii, nadających praktyczne kompetencje w obsłudze sprzętu geodezyjnego. Zajęcia o charakterze ćwiczeń również były wykonywane w formie zdalnej a sposób ich prowadzenia zależny był od wymogów poszczególnych przedmiotów i specyfiki prowadzonych zajęć. W czasie rzeczywistym prowadzone były zajęcia wymagające bieżącego komentarza do wykonywanych zadań, np. związane z obsługą specjalistycznego oprogramowania czy wykonywania obliczeń. Niektóre zajęcia mają charakter projektowy i w ramach nich rezerwuje się czas na konsultacje i wyjaśnienia a projekty wykonywane są w dowolnym czasie przez studentów i oddawane w wersji elektronicznej we wskazanym terminie. Zastosowano również narzędzia, które pozwalają na zdalne połączenie się studenta z laboratorium komputerowym na Wydziale i korzystanie ze specjalistycznego oprogramowania. W normalnym trybie zajęcia odbywają się w trybie kontaktowym z pomocniczym wykorzystaniem narzędzi zdalnych (projekty, konsultacje). Efekty uczenia się części zajęć terenowych prowadzonych w formie zdalnej, realizowano w sposób zastępczy, np. poprzez nagrane filmy instruktażowe. Przykładem mogą być zajęcia terenowe z Leśnictwa w GP zastąpione cyklem 4 filmów zrealizowanych przez TV SGGW i opublikowanych w kanale SGGW SCIENCE.

Całość zaliczeń i egzaminów również odbywała się w trybie zdalnym przy użyciu dostępnych w SGGW narzędzi elektronicznych (np. MS Forms).

W ciągu ostatniego semestru wprowadzony został system kontroli sposobu prowadzenia zajęć zdalnych przez dopisanie osoby Prodziekana do składu każdej z grup studenckich w systemach Moodle i MS Teams, który zdecydowanie dominuje w procesie dydaktycznym. Prodziekan ma w ten sposób dostęp do wszystkich publikowanych treści w kanałach edukacyjnych poszczególnych grup. W wyniku przeglądu sposobów prowadzenia zajęć stwierdzono, że zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym. Niektórzy prowadzący nagrywają też wykłady w postaci filmów opublikowanych np. na YouTube i udostępnionych jako linki dla upoważnionych studentów. Ten drugi sposób wychodził naprzeciw sygnalizowanym potrzebom studentów, zapewnienia większej elastyczności czasowej harmonogramu zajęć. Przeprowadzone przez zespół oceniający hospitacje zajęć potwierdzają przyjęte w Uczelni ustalenia.

Część zajęć o charakterze projektowym wykonywanych jest często zespołowo, co kształtuje umiejętność tworzenia zespołów badawczych i zadaniowych. Celem jest wypracowanie wśród studentów nawyku samodzielnego myślenia oraz umiejętności pracy zespołowej i rozwiązywania postawionych zadań i problemów, szczególnie w sytuacji dynamicznie zachodzących zmian gospodarczych.

Regulamin Studiów w SGGW uwzględnia szereg możliwości dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Wykorzystuje się: indywidualny program studiów (IPS), indywidualny plan zajęć (IPZ) oraz spersonalizowany plan studiów (SPS). Programy są realizowane pod opieką nauczyciela akademickiego. IPS dotyczy szczególnie uzdolnionych studentów, wyróżniających się wynikami w nauce, dla których studiowanie według tego trybu stanowi szansę pogłębienia zainteresowań naukowych oraz rozszerzenia uzyskanych kompetencji. Indywidualny plan zajęć (IPZ) dotyczy studentów z niepełnosprawnością oraz studentek w ciąży i studentów będącymi rodzicami. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prodziekan może podjąć decyzję o realizacji IPZ również przez

innych studentów (np. zaangażowanych w działalność społeczną na rzecz Wydziału lub społeczności akademickiej, zaangażowanych w prace kół naukowych, wykazujących wybitne osiągnięcia sportowe, artystyczne itp.). Tryb IPZ studiów nie może wydłużać okresu realizacji studiów ani wiązać się z uzyskaniem mniejszej liczby ECTS. Forma realizacji tego rodzaju indywidualnej organizacji studiów jest ustalana przez Prodziekana i powinna być zindywidualizowana - dostosowana do indywidualnych potrzeb i studenta np. wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Z tego względu, w uzasadnionych przypadkach Prodziekan może także zwiększyć dopuszczalny limit nieobecności z 20% do 30%. Dodatkowo Studium Wychowania Fizycznego SGGW organizuje grupowe zajęcia rehabilitacyjne dla studentów niepełnosprawnych. Program studiów według spersonalizowanego planu studiów (SPS) realizują studenci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Innymi sposobami umożliwiania studentom realizacji indywidualnych potrzeb i ścieżek kształcenia jest przyjęcie na studia w drodze przeniesienia do lub z innej uczelni, w tym także zagranicznej oraz możliwość zmiany kierunku lub formy studiów w SGGW.

Uzupełnieniem dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów stanowią także: międzynarodowe szkoły letnie i zimowe; program mobilności ERASMUS+; program MostAR; inicjowany program POWER.

Praktyki zawodowe realizowane są zgodnie z Uchwałą Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie nr 76-2018/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 r. Za prawidłową realizację praktyk ze strony Uczelni odpowiada, Koordynator ds. praktyk, natomiast ze strony jednostki opiekun praktyk. Praktyka zawodowa jest realizowana pod nazwą „Praktyka zawodowa w gminie” po 5 semestrze studiów (4 tygodnie, 160 godzin). Dla praktyk zawodowych przypisano łącznie 4 ECTS, co oznacza 40 godzin na punkt, a więc jest to liczba zbyt mała. Rekomenduje się ponowne przeliczenie liczby godzin i przypisanie prawidłowej liczby ECTS dla *praktyk zawodowych*. Efekty uczenia się zostały przedstawione w sylabusach. Sylabusy zawierają sposoby oceniania oraz warunki zaliczenia przedmiotu. Liczba opiekunów praktyk oraz ich kompetencje umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Umiejscowienie praktyk w planie studiów jest prawidłowe.

Podstawowym założeniem *praktyk zawodowych* jest pozyskanie materiałów do pracy dyplomowej jak również stworzenie warunków do pogłębiania wiedzy uzyskanej podczas zajęć i konfrontowania jej z praktyką, umożliwienie bezpośredniego pozyskiwania informacji, zdobywania umiejętności i doświadczenia, które będą pomocne w osiągnięciu umiejętności i kompetencji społecznych cechujących sylwetkę absolwenta danego kierunku. Do głównych celów *praktyk zawodowych* należą:

- rozwijanie umiejętności pracy w zespole o zadaniach związanych ze studiowanym kierunkiem realizowanych w organizacji, w której odbywa się praktyka poprzez merytoryczną dyskusję i współdziałanie z przedstawicielami zakładu pracy,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego realizowania zadań związanych z pozyskiwaniem informacji do pracy dyplomowej,
- rozwijanie umiejętności wykorzystywania narzędzi informatycznych do pozyskiwania, przetwarzania i analizowania danych i informacji dotyczących tematyki i potrzeb realizacji pracy dyplomowej,
- nabycie kompetencji społecznych.

Praktykę zawodową studenci realizują głównie w urzędach związanych z kierunkiem studiów.

Zgodnie z programem praktyk student zalicza praktykę po spełnieniu warunków formalnych, do których należy zapoznanie się z:

1. organizacją Urzędu.
2. Statutem Gminy (Miasta).

3. pracą następujących jednostek organizacyjnych Urzędu:

- budżetu, finansów i księgowości (w tym funduszy europejskich) - co najmniej 8 h;
 - promocji i rozwoju gminy/miasta (w tym obsługi interesantów) - co najmniej 8 h;
 - edukacji, kultury, rekreacji i sportu - co najmniej 8 h;
 - polityki społecznej (w tym polityki lokalowej i zdrowotnej) co najmniej 8 h;
 - bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego (w tym informatyki i przetwarzania informacji) - co najmniej 8 h;
 - zamówień publicznych - co najmniej 8 h;
 - ochrony środowiska - co najmniej 8 h;
 - gospodarki komunalnej, infrastruktury i inwestycji - co najmniej 8 h;
 - geodezji, katastru i gospodarki nieruchomościami - co najmniej 16 h;
 - planowania i zagospodarowania przestrzennego (w tym architektury i budownictwa) - co najmniej 24 h.
4. Uczestniczyć w posiedzeniu minimum jednej z komisji rady gminy/miasta i w miarę możliwości w sesji rady gminy/miasta

Student we własnym zakresie wyszukuje firmę/przedsiębiorstwo do odbycia *praktyki zawodowej*. W przypadku problemów ze znalezieniem miejsca odbywania praktyk, Koordynator praktyk pomaga studentom w tym zakresie, wskazując jedno z miejsc, z którymi Uczelnia posiada zawarte umowy o współpracy. Są to jednak sytuacje niezmiernie rzadkie i studenci radzą sobie ze znalezieniem miejsca odbywania praktyki.

Na dokumentację związaną z odbywaniem praktyk składają się następujące dokumenty:

1. umowa organizację praktyki zawieranej pomiędzy Uczelnią a Instytucją,
2. Dziennik praktyk.

W dzienniku praktyk dokumentowany jest przebieg praktyk. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się odbywa się na podstawie dziennika praktyki, potwierdzenia zrealizowania programu praktyk wraz z przepracowaniem 4 tygodni w urzędzie oraz przeprowadzeniu rozmowy weryfikującej. C. Taki system zapewnia prawidłowy proces weryfikacji efektów uczenia się. W programie praktyk brak jest mowy o weryfikacji przebiegu praktyki, która jest faktycznie prowadzona przez opiekuna praktyk. Rekomenduje się wprowadzenie/doprecyzowanie zapisów w programie praktyk.

W okresie pandemii w związku z obowiązującymi ograniczeniami w funkcjonowaniu urzędów, wprowadzono alternatywną formę zaliczania *praktyk zawodowych* polegającą na wykonaniu sprawozdania z organizacji i funkcjonowania urzędu gminy lub miasta. Forma ta jednak nie spotkała się z zainteresowaniem studentów i nikt nie skorzystał z tej formy. Studenci realizowali praktyki zgodnie z Programem praktyk.

Regulamin studiów w części dotyczącej *praktyk zawodowych* przewiduje dodatkowo możliwość zaliczenia *praktyk zawodowych* na podstawie udziału studenta w pracach obozu naukowego, szkoły letniej itp. oraz wykonywanej pracy. Zaliczanie praktyki na podstawie powyższych kryteriów jest nieprawidłowe, gdyż przebieg *praktyki zawodowej* powinien odbywać się poprzez udział studenta w zajęciach ujętych w programie oraz planie studiów, zorganizowanych przez Uczelnię.

W trakcie wizytacji uzyskano wyjaśnienia, iż żaden student nie złożył wniosku o zaliczenie praktyki na podstawie udziału w pracach obozu naukowego, szkoły letniej itp. form. Wnioski o zaliczenie praktyki na podstawie wykonywanej pracy złożyło około 3 – 4 % studentów i otrzymało jej zaliczenie zgodnie z regulaminem. Zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej pracy na kierunku Gospodarka Przestrzenna, nie budzi wątpliwości co do uzyskanych efektów uczenia się. Studenci zaliczający praktykę na podstawie pracy wykonywali ją w urzędach wykonując prace zgodną z programem praktyk. Studenci starający się o zaliczenie praktyki na podstawie pracy, zwracają się z pisemnym wnioskiem do

Prodziekana, w którym muszą udokumentować co najmniej półroczne wykonywanie obowiązków zawodowych w jednostkach samorządu terytorialnego lub firmach związanych z kierunkiem studiów np. biurze planowania i zagospodarowania przestrzennego. W ocenie zasadności takiej decyzji pod uwagę jest brany zakres obowiązków zawodowych studenta oraz ocena realizacji założonych efektów uczenia się dla praktyki zawodowej. Niemniej jednak *praktyka zawodowa* powinna odbywać się ramach zajęć ujętych w programie studiów w związku z powyższym rekomenduje się dostosowanie uregulowań wewnętrznych Uczelni w tym zakresie.

Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia zajęcia zaplanowano w trybie hybrydowym od poniedziałku do piątku, ale część tygodni tylko do czwartku w godzinach maksymalnie od 8 do 20. Zajęcia są skoncentrowane, ale zaletą tego rozwiązania jest część wolnych piątków, które student wykorzystuje wedle swoich potrzeb. Część zajęć obejmuje dłuższe przedziały czasowe umożliwiające indywidualne dostosowanie przerw do indywidualnych potrzeb. W bieżącym semestrze odrębnie zaplanowano zajęcia prowadzone zdalnie i zajęcia kontaktowe w tym głównie laboratoryjne i terenowe. Na studiach niestacjonarnych zajęcia zaplanowano od piątku do niedzieli w godzinach maksymalnie od 8 do 20:30.

Ocenione prace etapowe zawierały informacje zwrotne dla studentów w postaci punktacji i komentarzy. Istnieje też możliwość wpisywania ocen cząstkowych do systemu eHMS przez osoby prowadzące zajęcia w ramach danego modułu, co powinno usprawniać weryfikację postępów studenta w nauce i komunikację pomiędzy nim a prowadzącym zajęcia. Organizacja sprawdzania i oceny umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach naukowych do których kierunek został przyporządkowany (nauki leśne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, inżynieria lądowa i transport). Potwierdzeniem poprzedniego zdania jest szeroki zakres działalności naukowej pracowników Instytutów biorących udział w kształceniu na kierunku gospodarka przestrzenna oraz wykorzystanie badań własnych w dydaktyce. Jest to efektem wysokiego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu studiów. Program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową (znacząco ponad 50% ECTS). Umożliwiają one przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie wskazanych dyscyplin naukowych. Treści kształcenia są interdyscyplinarne i obejmują wszystkie aspekty związane z gospodarką przestrzenną są one również specyficzne, kładąc nacisk na obszary pozametropolitalne i silne związki z leśnictwem. Treści programowe umożliwiają nabywane przez studentów w procesie uczenia się wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów, liczba punktów ECTS są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studia wyróżnia dłuższy czas trwania studiów niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz zarezerwowanie czasu na *praktykę dyplomową*. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów jest wysoka w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia 52 % a na studiach drugiego stopnia 51%. Następstwo przedmiotów na studiach obu stopni i form kształcenia jest prawidłowe. Zajęcia podstawowe oraz kierunkowe przedmioty wprowadzające

poprzedzają typowo zawodowe. Wybór zajęć umożliwiających studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, na studiach pierwszego i drugiego stopnia obejmuje odpowiednio ok. 30% i ponad 50% liczby punktów ECTS. Zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego pozwalają na osiągnięcie poziomu B2 i B2+ odpowiednio na studiach pierwszego i drugiego stopnia obu form kształcenia. Zajęciom z zakresu nauk społecznych i humanistycznych przypisano ponad 5 punktów ECTS na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Metody kształcenia są różnorodne i charakterystyczne dla przedmiotów. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Nauczyciele posługują się właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi. Aktualnie prawidłowo wykorzystuje się metody i techniki kształcenia na odległość. Przyjęte metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, również niepełnosprawnych (np. indywidualny program studiów, indywidualny plan zajęć, spersonalizowany plan studiów). Plan zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia. Metody weryfikacji są kompleksowe i zawierają element informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Na wizytowanym kierunku, należy stwierdzić duży nacisk na przygotowanie praktyczne, które odbywa się w warunkach, które należy uznać za właściwe dla zakresu działalności zawodowej oraz umożliwiających nabycie umiejętności, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują na bardzo duże zapotrzebowanie na specjalistów z wykształceniem zgodnym z ocenianym kierunkiem.

Praktyki zawodowe umożliwiają studentom zapoznanie się z zasadami funkcjonowania urzędów, w których odbywa się praktyka jako potencjalnego miejsca zatrudnienia.

Pracodawcy wskazują na bardzo dobre merytoryczne przygotowanie studentów do odbywania *praktyk zawodowych* a przede wszystkim na kreatywność oraz umiejętność rozwiązywania problemów. Dzięki praktykom studenci nabywają umiejętności pracy w zespole jak również rozwijają kompetencje społeczne niezbędne na rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia kierunku gospodarka przestrzenna są wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym z przedmiotów: *geografia* i *matematyka*. Wyniki maturalne kandydata przeliczane są na punkty SGGW, według zasad określonych w Uchwale Senatu. W przypadku studentów zagranicznych w uchwale Senatu opisano także wymagania stawiane kandydatom spoza Polski oraz wskazano zasady przeliczania ocen z egzaminów dojrzałości na punkty SGGW. Uczelniana oraz Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna mogły w każdym etapie postępowania rekrutacyjnego ustalić minimalną liczbę punktów SGGW, która będzie uprawniała kandydata do dalszego postępowania rekrutacyjnego. Kandydaci na studia pierwszego stopnia będący olimpijczykami z przedmiotów:

geografia lub matematyka są zwolnieni z postępowania kwalifikacyjnego. Uprawnienia laureatów olimpiad i innych konkursów regulują stosowne uchwały Senatu SGGW.

W procesie rekrutacji na studia drugiego stopnia od kandydata wymagane są: dyplom inżyniera studiów pierwszego stopnia kierunku gospodarka przestrzenna SGGW lub dyplom inżyniera studiów pierwszego stopnia kierunku gospodarka przestrzenna innych uczelni (tutaj wymagane jest indywidualne ustalenie ewentualnych różnic programowych) lub dyplom inżyniera lub licencjata innego kierunku studiów pierwszego stopnia, dla którego efekty uczenia się są zbieżne z efektami oczekiwanymi od kandydatów (jeżeli zbieżność jest niepełna, student zobowiązany będzie do uzupełnienia braków kompetencyjnych przez zaliczenie wskazanych w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej przedmiotów, w wymiarze nieprzekraczającym 30% ECTS, który jest granicą dopuszczalnej rozbieżności); średnia ocen ze studiów pierwszego stopnia do ustalenia listy rankingowej kandydatów. Na kierunku gospodarka przestrzenna, kompetencje inżynierskie są uzyskiwane w trakcie studiów pierwszego stopnia, zatem hipotetyczny absolwent studiów drugiego stopnia przyjęty po licencjacie kończyłby studia bez tego tytułu zawodowego. W otrzymanym od Uczelni wyjaśnieniu podkreślono hipotetyczność takiego rozwiązania, ponieważ przyjęcie na studia drugiego stopnia wiąże się ze spełnieniem wymogów progu różnic programowych sięgającego maksymalnie 30% punktów ECTS. Wynika z tego, że realnie przyjmowani są jedynie absolwenci studiów inżynierskich i najczęściej jedynie w zakresie gospodarki przestrzennej. W wyjątkowych sytuacjach udaje się sprostać wymogom regulaminowym inżynierom innych, pokrewnych specjalności. Rekomenduje się zrezygnowanie z możliwości przyjmowania na studia II stopnia absolwentów I stopnia z tytułem licencjata. Kandydaci cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów z polskim obywatelstwem. Do postępowania kwalifikacyjnego może być dopuszczony cudzoziemiec, który posiada udokumentowaną znajomość języka, w którym prowadzone są studia. Zasady przeliczania ocen uzyskanych na dyplomie EB oraz innych świadectwach wydanych poza granicami RP na punkty SGGW podane w stosownej uchwale Senatu SGGW.

Przedstawione zasady wskazują, że kryteria są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności (z wyjątkiem kandydatów na studia drugiego stopnia posiadających tytuł zawodowy licencjata) na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku gospodarka przestrzenna. Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse (odrębnie w grupach kandydatów po studiach na kierunku gospodarka przestrzenna i kierunkach pokrewnych) w podjęciu studiów na kierunku.

W związku z pandemią kompetencje cyfrowe kandydatów zostały zweryfikowane w trakcie kształcenia w ramach szkoły średniej. Zasady rekrutacji nie uwzględniały dotychczas kompetencji cyfrowych kandydatów, ponieważ były oparte na stosownych aktach prawnych regulujących zasady rekrutacji na studia. Nie jest również znany horyzont czasowy ograniczeń pandemicznych. Uczelnia dopełniła starań, aby stworzyć studentom warunki wyrównujące szanse dostępu do elektronicznych metod kształcenia na odległość a nawet sprzętu będącego w zasobach Uczelni, w salach komputerowych spełniających warunki sanitarne. Studenci o ograniczonej możliwości korzystania ze swojego sprzętu mieli możliwość wnioskowania o umożliwienie przebywania w akademikach i korzystania z pracowni w budynkach Uczelni. Na kierunku gospodarka przestrzenna nie było przypadków wnioskowania o takie ułatwienia a przygotowanie studentów, zarówno sprzętowe jak i kompetencyjne pozwalało na czynny udział w procesie kształcenia.

Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów reguluje Uchwała nr 146 - 2018/2019 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 24 czerwca 2019 r. Dla kierunku gospodarka

przestrzenna nie było dotychczas przypadków potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów.

Zgodnie z Regulaminem Studiów student może być przyjęty na studia na kierunku gospodarka przestrzenna w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Decyzję w tej sprawie podejmuje prorektor po rozważeniu umotywowanego wniosku kandydata, opinii Dziekana Wydziału, który student chce opuścić, poświadczonej karty przebiegu studiów (lub równoważnego dokumentu). Punkty ECTS uzyskane w dotychczasowym przebiegu studiów uzyskane przez studenta mogą zostać uznane w całości w miejsce przedmiotów obecnych w programie studiów gospodarka przestrzenna, pod warunkiem pełnej zbieżności efektów uczenia się dla programów studiów w obu uczelniach. W przypadku różnicy efektów uczenia się, możliwe jest uznanie części zrealizowanego programu studiów i wskazanie zajęć koniecznych do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia (określa się tzw. różnice programowe). W przypadkach wątpliwych, prorektor może zasięgnąć opinii koordynatorów odpowiednich przedmiotów. W zależności od liczby stwierdzonych różnic programowych kandydat może uzyskać zgodę na kontynuację studiów od kolejnego semestru w stosunku do ostatniego zakończonego na uczelni opuszczanej lub od wcześniejszego (nie dotyczy pierwszego semestru studiów, który można rozpocząć wyłącznie w drodze rekrutacji). Warunkiem takiego przyjęcia jest zaliczenie przez studenta co najmniej jednego semestru studiów w uczelni, którą student opuszcza oraz legitymowanie się aktywnym statusem studenta w momencie podejmowania decyzji. Przyjęty system zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich a zbieżności z efektami uczenia się kierunku gospodarka przestrzenna.

Proces dyplomowania obejmuje realizację przez studenta pracy dyplomowej pod kierunkiem promotora, ocenę pracy wystawianą przez promotora i recenzenta oraz egzamin dyplomowy. Prorektor przedstawia propozycje dotyczące wyboru promotorów i recenzentów, przy czym podczas wyboru recenzenta Prorektor, kieruje się zainteresowaniami naukowymi oraz doświadczeniem zawodowym pracowników. Na Wydziale Leśnym recenzenta wyznacza się z innej jednostki Instytutu, niż ta, z której pochodzi promotor. Na kierunku gospodarka przestrzenna ta praktyka jest modyfikowana ze względu na podział zainteresowań badawczych pomiędzy instytutami tworzącymi interdyscyplinarny kierunek. Promotorzy i recenzenci mogą być wyznaczani w tych samych jednostkach, jeżeli brak jest osób o odpowiednim stopniu naukowym i podobnym profilu naukowym w innych instytutach. W przypadku prac dyplomowych (zarówno inżynierskich jak i magisterskich) jedna z osób: promotor lub recenzent, musi posiadać minimum stopień doktora habilitowanego. Promotorom zaleca się stosowanie zasad tutoringu w stosunku do dyplomanta. Praca dyplomowa może być, za zgodą Prorektora, przygotowana w języku obcym. Do pracy w języku obcym student załącza obszerne streszczenie w języku polskim. Prace dyplomowe na obu stopniach studiów mogą mieć formę nie tylko tradycyjnego opracowania, lecz także artykułu naukowego lub rozdziału w monografii opiniowanego przez recenzentów zewnętrznych. Należy docenić, że Uczelnia włącza prace dyplomowe w ogólny trend związany z nadawaniem stopni i tytułów (w tym przypadku zawodowych). Jest to dobra praktyka akademicka.

Zgodnie z wytycznymi (Zarządzenie Nr 34 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 1 czerwca 2016 r.), prace inżynierskie mają potwierdzać wykorzystywanie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prowadzących do rozwiązywania konkretnych zagadnień praktycznych. Według cytowanego Zarządzenia – „praca dyplomowa przygotowywana dla studiów pierwszego stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera, potwierdza wykorzystywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prowadzących do rozwiązywania konkretnych zagadnień praktycznych”. Praca dyplomowa przygotowywana na studiach pierwszego stopnia prowadzących do

uzyskania tytułu zawodowego inżyniera może mieć charakter projektu, ekspertyzy lub badawczy związany z wykonaniem prostego eksperymentu. Na kierunku gospodarka przestrzenna promotorzy są zachęceni aby praca inżynierska miała charakter projektowy. Praca inżynierska weryfikuje efekty inżynierskie i przygotowuje do prowadzenia badań oraz pogłębia doświadczenie w zakresie dyskusji w trakcie seminariów i konwersatoriów.

Prace magisterskie mają mieć charakter badawczy lub teoretyczno-badawczy, potwierdzający wiedzę i umiejętności dyplomanta kierunku o ogólnoakademickim profilu kształcenia.

W trakcie wizytacji poddano ocenie 8 prac inżynierskich i 4 prace magisterskie uwzględniając obie formy studiów. Wszystkie prace reprezentowały dobry poziom merytoryczny. Spośród ocenionych prac inżynierskich tylko jedna z nich miała charakter odtwórczy i nie spełniała warunku pracy inżynierskiej. Należy jednak nadmienić, że temat pracy dotyczył bardzo istotnego elementu zagospodarowania przestrzennego, to jednak autor nie zaproponował własnych rozwiązań planistycznych w tym zakresie, co jest istotą opracowań inżynierskich. Zdecydowana większość ocenianych prac, zarówno inżynierskich jak i magisterskich miała charakter ekspertyzy. W przypadku prac magisterskich podbudowaną materiałem teoretyczno-badawczym. Spośród prac inżynierskich jedna była projektem a dwie zawierały elementy projektu.

Studenci są informowani o zakresie zagadnień egzaminacyjnych, nie później niż na rok przed egzaminem. Są one sformułowane na dużym poziomie uogólnienia i przez to zapewniają weryfikację osiągania efektów uczenia się.

W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia student przedstawia główne tezy pracy dyplomowej w formie prezentacji werbalnej, która jest oceniana oraz udziela odpowiedzi na 2 wybrane losowo pytania egzaminacyjne, jedno z zakresu przedmiotów kierunkowych a jedno ze specjalizacyjnych. Komisja może zadawać też pytania dodatkowe.

Absolwent studiów może uzyskać Dyplom z wyróżnieniem lub Dyplom uznania po spełnieniu wymagań określonych w Regulaminie studiów.

Zgodnie z Regulaminem Studiów w SGGW na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formy zaliczenia przedmiotu mogą zostać dostosowane do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności. W zaliczeniach i egzaminach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób z niepełnosprawnością ruchową i osób niewidomych

Podczas wizytacji poddano analizie wylosowanych 8 przedmiotów (prac etapowych). Zespół oceniający stwierdza, że: formy prac etapowych, zgodność tematyki prac z sylabusami zajęć, poprawność doboru metod weryfikacji efektów, zasadność oceny, należy ocenić wysoko. Analiza sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na podstawie wybranych prac etapowych upoważnia więc do wniosku, że zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Analiza struktury wskazuje na wykorzystanie przez nauczycieli, z reguły, pełnej skali ocen.

Po zakończonym procesie zaliczeniowym wypełniany jest protokół zamieszczony w systemie elektronicznym e-HMS oraz generuje się formularz weryfikacji efektów kształcenia (WEK). Formularz ten zawiera rozkład ocen uzyskanych przez studentów oraz kilka pytań pozwalających na określenie stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. W formularzu można zgłosić zmiany, które zamierza się wprowadzić w sylabusie przedmiotu w nowym cyklu dydaktycznym w celu udoskonalenia procesu kształcenia. Ogólne zasady wypełniania formularza WEK zostały opracowane przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. WEK charakteryzuje się oryginalnością i może służyć za wzorzec postępowania. Jest to sposób samooceny przedmiotu dokonywanej przez jego koordynatora (tzw. weryfikacja ogólna) w zakresie: wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów

efektów uczenia się; treści programowych; form i metod dydaktycznych; form i metod dokumentowania osiągania efektów kształcenia. Ocena wykonywana jest w środowisku informatycznym (w systemie obsługi studiów - e HMS). Pozwala to na tworzenie zbiorczych zestawień i ich analizę w skali całego Wydziału

Na podstawie oceny wybranych prac etapowych zespół oceniający stwierdza, że z reguły prace zaliczeniowe są oceniane na ocenę (nie tylko zaliczony / niezaliczony) oraz posiadają częściowe oceny punktowe. Taka praktyka tworzy informację zwrotną dla studenta o poziomie osiągniętych efektów uczenia się. Ponadto system e-HMS daje studentowi możliwość bieżącej kontroli wpisów dokonywanych przez nauczycieli akademickich i zgłaszania im ewentualnych zauważonych nieścisłości pomiędzy oceną wpisaną do protokołu a oceną wcześniej podaną studentowi do wiadomości. Jak już wspomniano, system ten umożliwia także wpisywanie ocen częściowych podczas trwania roku akademickiego oraz przekazywanie materiałów dydaktycznych dedykowanej grupie studentów

W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, pierwszym etapem jest podjęcie próby jego rozwiązania w relacji nauczyciel – student. Tu inicjatorem takiego działania może być każda ze stron. Jak zapewniają Władze, zdecydowana większość trudności jest rozwiązywana na tym etapie bez konieczności ingerencji osób trzecich, choć czasami pomocne jest zaangażowanie przedstawiciela Rady Wydziałowej Samorządu Studentów. Do tego zachęcają studentów i nauczycieli władze Wydziału na spotkaniach z poszczególnymi rocznikami studentów. Władze starają się tworzyć atmosferę przyjaznej wszystkim stronom wspólnoty co sprzyja takim rozwiązaniom. Jeśli jednak ze względu na charakter problemu nie ma takiej możliwości kolejnym poziomem negocjacyjnym są Władze Wydziału, w tym w szczególności Prodziekan ds. Dydaktyki. Wykorzystywanymi formami na tym poziomie są przede wszystkim rozmowy, ale i formalne zapisy Regulaminu studiów, w tym w szczególności dotyczących możliwości organizowania zaliczeń komisyjnych. Studentowi, który nie zaliczył wszystkich elementów modułu zajęciowego w normalnym trybie, przysługuje prawo złożenia pisemnego umotywowanego wniosku do prodziekana o zaliczenie komisyjne. Zaliczenie to odbywa się przed komisją powołaną przez prodziekana, w skład której wchodzi prodziekan, dwóch nauczycieli akademickich, w tym przynajmniej jeden specjalista z zakresu wiedzy objętego zaliczeniem (z wyłączeniem koordynatora/prowadzącego przedmiot, którego dotyczy egzamin komisyjny) oraz przedstawiciel samorządu studenckiego. W zaliczeniu tym mogą brać udział w charakterze obserwatorów: osoba odpowiedzialna za przedmiot oraz osoba wskazana przez studenta. Rolą Prodziekana ds. Dydaktyki jest rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów zgłaszanych anonimowo w ramach prowadzonej ankietowej oceny studenckiej czy wynikających w trakcie spotkań ze studentami. Ważną rolę na tym etapie odgrywa również Rada Wydziałowa Samorządu Studentów stanowiąc z jednej strony organ sygnalizujący problemy z drugiej zaś proponujący rozwiązania i definiujący oczekiwania. Trzecim krokiem, w przypadku fiaska dwóch poprzednio wymienionych jest możliwość spotkania (w tym odwołania się od decyzji niższych instancji) z Prorektorem ds. Dydaktyki. Ważną rolę odgrywa wykorzystanie dokumentów kształtujących postawy studentów i pracowników Uczelni. Są to mianowicie: Kodeks dobrych praktyk w szkołach wyższych (opracowany przez KRASP) czy Kodeks etyki studenta SGGW oraz Kodeks etyki doktoranta SGGW. Ponadto do dyspozycji studentów pozostaje rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów, Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania oraz rzecznik antymobbingowy. Warto dodać, że pomocą w każdej sprawie służy również Biuro Spraw Studenckich. Okres pandemii i narzędzia elektroniczne ułatwiły nawet ten kontakt i zwiększyły jego zasięg

Zostały określone (stosownymi zarządzeniami) zasady weryfikacji osiągania efektów uczenia się określonych w programie studiów w formie zdalnej, poza siedzibą Uczelni, z wykorzystaniem

technologii informatycznych. Określono również zasady prowadzenia zaliczeń w formie zdalnej wskazując narzędzia i techniki gwarantujące identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Zespół oceniający potwierdza skuteczność przyjętych rozwiązań.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy weryfikowane są na podstawie egzaminów pisemnych lub ustnych, kolokwium pisemnych, prezentacji, referatów. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności weryfikowane są na podstawie oceny projektów/raportów obejmujących analizę zdefiniowanego problemu w ramach pracy indywidualnej lub zespołowej studentów, oceny eksperymentów wykonywanych i opracowywanych w trakcie zajęć laboratoryjnych, oceny praktycznych umiejętności weryfikowanych podczas zajęć terenowych (np. umiejętność rozpoznawania roślin, wykonanie zdjęcia fitosocjologicznego). Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są na podstawie oceny aktywności w trakcie dyskusji nad zdefiniowanym problemem oraz oceny postaw studenta w trakcie zajęć. Metodami weryfikacji efektów uczenia się są także: praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Analiza przyjętych metod wskazuje, że skutecznie weryfikują one i oceniają stopień osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają również sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej (pierwszy stopień) lub udziału w tej działalności (drugi stopień).

Ocena końcowa z danego przedmiotu ustalana jest na podstawie kryteriów zawartych w sylabusie przedmiotu, który określa, między innymi, formy weryfikacji osiąganych przez studenta efektów uczenia się założonych dla danego przedmiotu oraz ewentualnie ich wagi mające wpływ na ocenę końcową. W przypadku prowadzenia nauczania zdalnego w całości lub częściowo, również weryfikacja efektów następuje zgodnie z zapisami znajdującymi się w sylabusie.

W części sylabusów metody oceny zostały przypisane do poszczególnych efektów zajęć. Rekomenduje się przyjęcie takiej praktyki dla wszystkich zajęć. W przypadku prowadzenia nauczania zdalnego w całości lub częściowo, również weryfikacja efektów następuje zgodnie z zapisami znajdującymi się w sylabusie. W tym względzie przedstawione do oceny sylabusy zostały uaktualnione z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z pandemią. Na podstawie ocenianych prac etapowych można stwierdzić, że przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się podczas zajęć zdalnych są prawidłowo dobrane i skuteczne.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. W kształceniu językowym zwraca się uwagę na pogłębienie znajomości języka specjalistycznego z zakresu gospodarki przestrzennej. Na studiach pierwszego stopnia uwzględnia się w procesie kształcenia materiały i artykuły z prasy i portali o tematyce specjalistycznej natomiast na studiach drugiego stopnia prowadzonych jest 10 przedmiotów w języku angielskim specjalnie dedykowanych poszerzeniu znajomości słownictwa specjalistycznego. Zajęcia zapoznają studenta z fachową terminologią z zakresu gospodarki przestrzennej, co w efekcie ma pozwolić na swobodne komunikowanie się oraz rozumienie angielskojęzycznych materiałów wykorzystywanych np. przy pisaniu pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Wyniki są na bieżąco przekazywane studentom, umieszczane w systemie e-HMS. W sylabusach przedmiotów prowadzący wypełniają pole „Forma dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:”

Zgodnie ze Statutem SGGW Uczelnia może monitorować kariery zawodowe swoich absolwentów w celu dostosowania programów studiów do potrzeb rynku pracy. SGGW jako jedna z pierwszych uczelni w Polsce podjęła działania mające na celu zapewnienie absolwentom pomocy w poszukiwaniu miejsca

pracy. W 1997 r. powstała Sekcja Promocji Absolwentów AGROKADRA, która w następnych latach została przekształcona w Biuro Karier i Monitorowania Losów Zawodowych Absolwentów, obecnie działające pod nazwą Biuro Karier. Biuro to pośredniczy w kontakcie studentów z przyszłymi pracodawcami. Na stronie internetowej biura potencjalni pracodawcy mogą zamieszczać oferty staży/pracy skierowane do studentów/absolwentów SGGW. Biuro oferuje także pomoc w odpowiednim przygotowaniu się studentów do wejścia na rynek pracy. W SGGW monitorowanie losów zawodowych absolwentów odbywa się w oparciu o wyniki badań ankietowych prowadzonych przez Biuro Karier. Zgodnie z przyjętymi procedurami ankiety wysyłane są do absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, po 3 i 5-ciu latach od ukończenia studiów. Na podstawie analizy danych z tych ankiet, przedstawionej przez Koordynatora ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów stwierdzono, że absolwenci kierunku gospodarka przestrzenna pozytywnie lub zdecydowanie pozytywnie oceniają kierunek studiów. Szczególnie cenne są uwagi płynące od absolwentów 3-5 lat po obronie. Wśród nich około ¼ utrzymuje, że ponownie wybrałoby ten sam kierunek studiów na tej samej uczelni. Tylko pojedyncze osoby chciałyby studiować gospodarkę przestrzenną na innej uczelni. Pozornie wysoki jest odsetek osób, które chciałyby wybrać inną drogę studiów i życia, co wynika z uwarunkowań rynku pracy i weryfikacji życiowych planów.

Badania prowadzone przez Biuro Karier SGGW potwierdzają, że osoby, które wybrały drogę kariery w jednostkach samorządu terytorialnego czują się zadowolone z wyboru studiów i doceniają kompetencję zawodowe nabyte podczas studiów.

W trakcie obron prac dyplomowych drugiego stopnia Prodziekan w ramach nieformalnych rozmów pyta o plany zawodowe świeżo obronionych magistrów. Zdecydowana większość (powyżej 80%) studentów studiów dziennych drugiego stopnia jest aktywna zawodowo już w trakcie trwania studiów, co ułatwia start zawodowy.

Na spotkaniu Zespołu oceniającego z otoczeniem społeczno-gospodarczym interesariusze wyrażali bardzo dobre opinie na temat poziomu przygotowania absolwentów podkreślając zwłaszcza multidyscyplinarność kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna.

W przekazanych materiałach (prace etapowe 8 zajęć) uwidoczniono prace etapowe i egzaminacyjne. Wszystkie prace były zgodne z sylabusem przedmiotu i poprawnie dobrane do weryfikacji specyficznych efektów uczenia się.

Studenci są włączani w badania, przez realizację prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich. Przedstawiony do oceny wykaz prac dyplomowych (216 pozycji) jest bezpośrednio związany z gospodarką przestrzenną. Z punktu widzenia otoczenia gospodarczego część z tych prac wnosi dodatkową wartość, gdyż powstały pod wpływem sugestii tej grupy interesariuszy w celu rozwiązania konkretnych problemów.

Studenci działający w Kole Naukowym Leśników i Studenckim Kole Naukowym Gospodarki Przestrzennej mają również możliwość uczestniczenia w realizowanych badaniach, lub organizowania własnych badań, których wyniki są przedstawiane na corocznych przeglądach dorobku kół naukowych oraz konferencjach naukowych. W dokumentacji przedstawiono sprawozdania z działalności Koła, obejmują one (od 2003 roku): 17 obozów naukowo-dydaktycznych, ponad 20 ogólnopolskich konferencji naukowych, 6 warsztatów, 3 konkursów oraz udział w 5 Przeglądach Dorobku Kół Naukowych wraz ze wskazaniem nagrodzonych referatów. Członkowie Koła brali czynny udział w wielu konferencjach naukowych, podczas których mieli około 30 wystąpień z referatem albo posterem, z czego 11 zostało nagrodzonych bądź wyróżnionych. Poza działalnością naukową, członkowie Koła angażują się w przygotowanie stoiska promocyjnego kierunku podczas dni otwartych SGGW w

Warszawie Efektem tych działań są publikacje ze studentami. W dokumentacji przedstawiono 6 przykładów takich publikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są czytelne i pozwalają na przeprowadzenie selekcji kandydatów. Umożliwiają one dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu gospodarki przestrzennej. Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Istnieje wewnętrzny akt prawny zawierający procedurę identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ich zbieżność z efektami kierunku gospodarka przestrzenna, ale nie było dotychczas takich przypadków. Istnieje również prawidłowy system uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zasady te są prawidłowe i umożliwiają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów w tym uzyskania tytułu zawodowego inżyniera i magistra. Stosuje się zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, które umożliwiają: równe traktowanie studentów, bezstronność, rzetelność, czytelność i porównywalność ocen a także zapewniają przygotowanie/udział w pracy naukowej. Dotyczy to również metod wykorzystujących kształcenie na odległość oraz potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Metody kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Studentom przekazywana jest informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. W sytuacjach konfliktowych, zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem stosuje się skuteczne metody zapobiegania im i reagowania na te zjawiska. Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia, w tym języka specjalistycznego. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są widoczne w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Prowadzona jest analiza pozycji absolwentów na rynku pracy. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych i dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu pierwszego i drugiego profilu ogólnoakademickiego w dyscyplinach właściwych dla kierunku gospodarka przestrzenna. Studenci posiadają dorobek w zakresie publikacji i innych osiągnięć naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2020/2021 na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi 73 nauczycieli akademickich. Struktura kwalifikacji jest następująca: 7 profesorów tytularnych, 17 doktorów habilitowanych, 46 doktorów i 3 magistrów. W tym gronie 55 osób posiada tytuły zawodowe inżyniera. Taka liczebność kadry oraz struktura kwalifikacji umożliwia prawidłową realizację zajęć na studiach o profilu ogólnoakademickim dla 360 studentów wszystkich roczników studiów, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych (wg stanu na rok akademicki 2020/21).

Oceniany kierunek jest prowadzony na Wydziale Leśnym jako kierunek interdyscyplinarny, w związku z tym wykorzystuje potencjał nauczycieli akademickich z 6 instytutów naukowych SGGW, które zakresem swojej działalności odpowiadają w dużej części 5 dyscyplinom nauk, do których przypisano kierunek – są to: Instytut Nauk Leśnych, Instytut Ekonomii i Finansów, Instytut Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Łądowej, Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki oraz Instytut Rolnictwa. Kadra dydaktyczna reprezentuje 5 dziedzin nauki i 12 dyscyplin. Są to: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina filozofia (1); dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych, dyscypliny: architektura i urbanistyka (8), informatyka techniczna i telekomunikacja (1), inżynieria lądowa i transport (2), inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (16); dziedzina nauk rolniczych, dyscypliny: nauki leśne (23), rolnictwo i ogrodnictwo (4), zootechnika i rybactwo (1); dziedzina nauk społecznych, dyscypliny: ekonomia i finanse (19), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (1), nauki prawne (1); dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina nauki biologiczne (1). Ośmiu nauczycieli reprezentuje więcej niż jedną dyscyplinę. Dyscyplina naukowa geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, do której przypisano kierunek w największej części zaraz po dyscyplinie wiodącej (tj. 29% i 17%) nie jest reprezentowana w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego jako wyodrębniony instytut badawczy, stąd udział przedstawicieli tej ważnej dla kierunku dyscypliny jest symboliczny – tylko jedna osoba. Natomiast badania naukowe i projekty badawcze, charakterystyczne dla charakterystyczne dla problematyki badawczej związanej z gospodarką przestrzenną prowadzone są przez wielu pracowników badawczo-dydaktycznych w wymienionych instytutach i są związane bezpośrednio z ocenianym kierunkiem studiów oraz przedstawioną koncepcją kształcenia. Potwierdzone zostało to w dokumentacji, w której przedstawiono wykaz osiągnięć naukowych oraz tematów badawczych realizowanych przez kadrę dydaktyczną kierunku, a także w załącznikach dotyczących charakterystyki poszczególnych nauczycieli akademickich – przedstawiona dokumentacja wskazuje na posiadane kompetencje umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym również nabywanie przez studentów umiejętności badawczych. Wśród problematyki badawczej realizowanej przez kadrę akademicką związaną z ocenianym kierunkiem i jednocześnie znajdującą odzwierciedlenie w realizacji dydaktyki, a więc umożliwiające nabywanie przez studentów kompetencji badawczych, można wymienić m.in.: -doskonalenie technologii inwentaryzacji zasobów i planowania ładu przestrzennego w gospodarce leśnej, -zasady planowania ochrony przyrody w obiektach o wysokiej wartości przyrodniczej, -zasady optymalizacji sieci dróg leśnych i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej, -analizy poziomu partycypacji społecznej w proces planistyczny w lasach, -analizy roli lasów w kształtowaniu otoczenia przyrodniczego, społecznego i gospodarczego, -zasady rekultywacji terenów zdegradowanych w kierunku lasów, -badania układów urbanistycznych i ruralistycznych w Polsce, -rewitalizacja miast i wsi, -ocena stanu i kierunki rozwoju zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, -badania potencjału terenów zdegradowanych na obszarach miejskich, -badania dotyczące zrównoważonego rozwoju użytków trwale zielonych w krajobrazie terenów nieurbanizowanych, -badania nad problemami gospodarki wodnej na terenach użytkowanych rolniczo i w lasach, -gospodarka odpadami, -analizy rynku nieruchomości. Jako przykład odzwierciedlający powiązania działalności naukowej kadry dydaktycznej z realizacją programu studiów

i treści przekazywanych studentom podczas zajęć można wskazać przedmiot *ekologiczne podstawy planowania przestrzennego*, który jest prowadzony przez pracownika Uczelni posiadającego znaczny dorobek naukowy (jest autorem wielu wysoko punktowanych publikacji w czasopismach międzynarodowych) w zakresie oceny metod rekultywacji terenów zdegradowanych oraz oceny ekologicznych metod dla ochrony różnorodności biologicznej, a także ekologicznych analiz krajobrazowych pod względem zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich.

Wszyscy nauczyciele akademicy wykazali się doświadczeniem dydaktycznym, nierzadko kilkudziesięcioletnim w prowadzeniu zajęć, w tym również na innych kierunkach w Uczelni (głównie leśnictwo). Kilkunastu z nich wykazało się ukończonymi studiami podyplomowymi z zakresu pedagogiki (np. Studia Podyplomowych w zakresie Doskonalenia Pedagogicznego). Wielu jest autorami i współautorami podręczników, książek dydaktycznych (np. Strzelczak M, Tracz W. 2015. Koncepcja aplikacji wspomagającej partycypację społeczną w procesie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. [w:] Porter B. (red.) Planuj twórz zarządzaj GIS w gospodarce przestrzennej. Wydawnictwo SGGW), przewodników merytorycznych oraz autorami programów oryginalnych zajęć dydaktycznych (np. autor programu modułów zajęć *małe zbiorniki wodne w planowaniu przestrzennym*). Kilku przedstawiło także dorobek dydaktyczny związany z realizowanymi grantami w tym zakresie, np. „Edukacja IT jako sposób aktywizacji zawodowej ludności”, lub „SAGRIS Enhancement of Postgraduate Studies on Sustainable Agriculture and Future Farming System”. Przedstawiono też aktywność dydaktyczną na rzecz rozwoju naukowego studentów (np. udział w komisjach konkursowych Dorobku Kół Naukowych SGGW lub komisji ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „GIS w gospodarce przestrzennej”). Ponadto w gronie nauczycieli znajdują się także członkowie Zespołu Zadaniowego ds. Kształcenia Kadr w Zakresie Gospodarowania Przestrzenią przy KPZK PAN, a zatem również działalność dydaktyczna w obszarze gospodarki przestrzennej jest sformalizowana poprzez uczestnictwo przedstawicieli Wydziału w gremium ogólnopolskim. Pomimo że nie wszyscy nauczyciele akademicy legitymują się formalnym wykształceniem w zakresie dyscyplin związanych bezpośrednio z gospodarką przestrzenną, a więc np. z urbanistyką, ekonomią, ochroną środowiska, to jednak wykazany dorobek naukowy, publikacyjny, udział w projektach i bardzo często także doświadczenie zawodowe zdobyte w aktywności zawodowej poza uczelnią, pozwala stwierdzić, że niemalże wszyscy posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wyjątki stanowią prowadzący następujące zajęcia: *rolnictwo w gospodarce przestrzennej* (pierwszy stopień), *rysunek inżynierski* (drugi stopień), *techniki legislacji w planowaniu* (drugi stopień), którzy nie wykazali odpowiedniego dorobku i doświadczenia naukowo-dydaktycznego do prowadzenia powierzonych im zajęć.

Kadra dydaktyczna posiada również kompetencje w zakresie prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Po ukazaniu się w marcu 2020 r. Zarządzenia nr 18 Rektora SGGW wprowadzono kształcenie zdalne studentów i wszyscy koordynatorzy przedmiotów realizowanych na kierunku gospodarka przestrzenna zostali zobowiązani do rozważenia i przedłożenia możliwości prowadzenia zajęć w trybie zdalnym z wykorzystaniem technik zdalnych np. Moodle, MS Teams, eHMS, Facebook, YouTube oraz utrzymania bieżącego kontaktu ze studentami przez pocztę elektroniczną. Odpowiedzią na potrzebę przejścia na zdalny tryb nauczania była mailowa akcja informacyjna dla nauczycieli akademickich o możliwościach dostępnych sposobów edukacji. Opublikowany został także informator internetowy o dostępnych narzędziach, który uzupełnił treści prezentowane na stronach SGGW. Równolegle rozwinęła działalność platforma MS Teams, dzięki której kształcenie zdalne stało się powszechne i dostępne dla całej społeczności akademickiej SGGW.

Obecnie wszyscy nauczyciele realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku gospodarka Przestrzenna są przygotowani do ich prowadzenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Korzystają oni głównie z platform e-learningowych Microsoft Teams oraz e-SGGW (lokalizowana wersja platformy Moodle), a także innych narzędzi wspomagających wymianę informacji: Microsoft 365, Microsoft OneDrive i Seafile. Dla osób chcących podnosić umiejętności w tym zakresie regularnie prowadzone są szkolenia na różnym poziomie zaawansowania organizowane przez pracowników Centrum Informatycznego SGGW.

Wymiar godzinowy przydzielonych zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim jest w większości przypadków relatywnie niewielki – w 54 przypadkach poniżej 100 godzin. Natomiast w przypadku jednego pracownika badawczo-dydaktycznego ze stopniem dr habilitowanego jest to wymiar przekraczający ustawowe pensum o ponad 25%. Jak ustalono podczas wizytacji Regulamin Pracy dopuszcza takie możliwości po wcześniejszym ustaleniu z rektorem i wyrażeniu zgody przez pracownika, co miało miejsce we wskazanej sytuacji. Niemal wszyscy nauczyciele wykazani w składzie kadrowym są zatrudnieni w uczelni jako podstawowym miejscem pracy, oprócz prowadzącej zajęcia z „prawoznawstwa”, która jest doktorem nauk prawnych i jest specjalistą zewnętrznym w swojej dziedzinie. Tak więc spełniony jest warunek art. 73 p. 2 Ustawy.

Ponieważ kształcenie w ostatnich semestrach odbywało się praktycznie wyłącznie w trybie zdalnym (za wyjątkiem zajęć terenowych z geodezji i kartografii), spowodowało to wprowadzenie zmian w zakresie systemu kontroli sposobu prowadzenia zajęć poprzez dopisanie osoby prodziekana do składu każdej z grup studenckich w systemach Moodle i MS Teams. Prodziekan ma w ten sposób dostęp do wszystkich publikowanych treści w kanałach edukacyjnych poszczególnych grup i może na bieżąco kontrolować przebieg zajęć. W wyniku przeglądu sposobów prowadzenia zajęć stwierdzono, że zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym. Niektórzy prowadzący udostępniają też wykłady w postaci filmów opublikowanych np. na YouTube i udostępnionych jako linki dla upoważnionych studentów. Uczelnia przedstawiła zasady, według których odbywa się dobór nauczycieli akademickich do potrzeb realizacji zajęć:

- zgodnie z Regulaminem Studiów w SGGW wykłady prowadzą nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora lub stopniem doktora habilitowanego, a także posiadający duże doświadczenie i wiedzę, pozytywnie zaopiniowani przez Radę Wydziału/Radę Programową;
- od 1.10.2019 roku zgodnie z §61 Statutu SGGW o obsadzie dydaktycznej zajęć na kierunkach studiów decyduje Dziekan, przy czym przyjęta procedura obejmuje wnioskowanie do dyrektorów instytutów o wskazanie proponowanej obsady;
- zastępca dyrektora instytutu do spraw kształcenia podejmuje niezbędne czynności, w tym pośredniczy w ustaleniach pomiędzy dziekanem a kierownikami katedr lub zakładów dotyczących rodzaju i wymiaru zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim oraz osób, którym będą powierzone zajęcia;
- dobór prowadzących zajęcia uwzględnia w szczególności realizowane prace naukowo-badawcze oraz inne zobowiązania i obciążenia naukowe lub dydaktyczne nauczycieli akademickich. Ustalanie obsady zajęć odbywa się z wykorzystaniem wewnątrz uczelnianego systemu pensum, który umożliwia pracownikom SGGW wprowadzanie obciążeń dydaktycznych w ramach wszystkich kierunków studiów;
- decyzje w sprawie obsady zajęć dydaktycznych podejmowane są także z uwzględnieniem wyników analizy anonimowej ankiety studenckiej dotyczącej oceny przedmiotów oraz wyniki hospitacji zajęć;
- w celu uzupełnienia zajęć o aspekty praktyczne angażowani są eksperci z otoczenia społeczno-gospodarczego - Uczelnia wykazała 7 przykładów prowadzenia zajęć specjalistycznych (wykładów,

seminariów) przez specjalistów zewnętrznych, a także kilkanaście przykładów wsparcia instytucji zewnętrznych w organizacji *praktyk dyplomowych* oraz ćwiczeń terenowych.

Uczelnia wykazała, że zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, a poziom zadowolenia nauczycieli akademickich oraz ich uwagi dotyczące procesu edukacji są zbierane dla omawianego kierunku przez prodziekana w ramach niesformalizowanych rozmów, szczególnie z kierownikami specjalizacji oraz innymi nauczycielami. Ponieważ interdyscyplinarność kierunku oraz przynależność nauczycieli do różnych jednostek Uczelni utrudnia formalizację tego rodzaju kontaktów, to skuteczniejszy jest kontakt mailowy, telefoniczny czy w postaci czatu MTeams. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich są regularnie zaspokajane przez Władze Uczelni, które organizują cykliczne szkolenia prowadzone przez specjalistów wewnętrznych (np. Centrum Informatyczne SGGW w zakresie obsługi platform zdalnych) lub zewnętrznych (podano przykład szkolenia w ramach programu POWER pt. „Komunikacja ze studentem przejawiającym zachowania problemowe”). Uczelnia wspiera także możliwość odbywania szkoleń związanych z kompetencjami edukacyjnymi dla osób zainteresowanych (podany przykład dotyczył kursu tutoringu jednego z pracowników).

Kompetencje dydaktyczne nauczycieli weryfikowane są za pomocą bieżącej i okresowej oceny pracowniczej oraz przez studencką ocenę zajęć. Nauczyciele akademicy podlegają bieżącej ocenie przez bezpośrednich przełożonych oraz dziekana i prodziekanów, który przeprowadzają hospitacje zajęć dydaktycznych. Hospitacje zajęć są elementem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Komisja Hospitacyjna według zapisów WSZiDJK prowadzi nadzór nad właściwym poziomem prowadzenia zajęć dydaktycznych poprzez hospitacje wszystkich pracowników i doktorantów, realizujących dydaktykę na rzecz Wydziału. Komisja przedkłada Dziekanowi semestralne plany hospitacji, prowadzi dodatkowe hospitacje na wniosek Dziekana lub Koordynatora ds. Jakości Kształcenia, przygotowuje okresowe raporty z hospitacji. W skład tej komisji wchodzi członkowie kolegium dziekańskiego, przy czym wyniki prowadzonych hospitacji obligatoryjnie konsultowane są z kierownikiem jednostki, w której realizowany jest hospitowany moduł kształcenia. W okresie pandemii obowiązki komisji hospitacyjnej przejął prodziekan, który w miarę możliwości odwiedzał zajęcia wszystkich grup studenckich, a ewentualne problemy rozwiązywano na drodze rozmowy, wsparcia, propozycji modyfikacji.

Studenci mają również możliwość oceny zajęć, w tym prowadzącego, wypełniając na koniec semestru elektroniczną, anonimową ankietę, w której oprócz odpowiedzi na zestandaryzowane pytania mogą przedstawić swój najważniejszy postulat pod adresem prowadzącego zajęcia. Inną formą oceny nauczycieli akademickich przez społeczność studencką jest przeprowadzany przez Radę Uczelnianą Samorządu Studentów SGGW konkurs „Mistrzowie Edukacji”, w którym wyłania się i nagradza wybitnych dydaktyków na każdym z wydziałów. Zwycięstwo w tym konkursie jest traktowane przez nauczycieli akademickich jako szczególne wyróżnienie. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku GP honorowani byli w tym konkursie kilkakrotnie.

Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie według kryteriów ujętych w Regulaminie oceny nauczyciela akademickiego w SGGW w Warszawie. Ankieta okresowa obejmuje działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W zakresie działalności naukowej w ankiecie pracownik uzyskuje punkty za publikacje naukowe, monografie, popularno-naukowe, cytowania, uzyskane granty, patenty i wdrożenia, wykonane ekspertyzy, uzyskane stopnie i tytuł naukowy, promotorstwo prac doktorskich, wygłaszane referaty, wykonane recenzje, udział w komisjach habilitacyjnych oraz odbyte staże naukowe. Tak więc profil ankiety stymuluje do rozwoju naukowego pracownika, co w efekcie zwiększa kompetencje nauczyciela w zakresie realizowanych przedmiotów w procesie dydaktycznym. W ocenie

działalności dydaktycznej uwzględniane są m.in. zajęcia w języku obcym, zajęcia z modułów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, promotorstwo i recenzje zakończonych prac dyplomowych, wydane publikacje dydaktyczne, uzyskane uprawnienia zawodowe, uzyskane granty dydaktyczne oraz zajęcia dydaktyczne realizowane na uczelniach zagranicznych. Punktowane są więc działania stymulujące innowacje i doskonalenie własnego warsztatu dydaktycznego. W obszarze działalności dydaktycznej brane są także pod uwagę wyniki anonimowej oceny przedmiotów dokonywane przez studentów po zakończonym cyklu dydaktycznym. Rekomenduje się uwzględnienie w ocenie okresowej wyników hospitacji zajęć dydaktycznych. Trzecia część ankiety uwzględnia działalność organizacyjną wewnątrz i poza SGGW.

Wyniki studenckiej oceny zajęć dydaktycznych stanowią źródło informacji na temat jakości pracy nauczycieli oraz składową kryteriów polityki kadrowej. Wyniki ankiet stanowią integralną część oceny nauczycieli akademickich. Uwagi zawarte w ankietach dopełniają obrazu wyrażonego w punktach przyznawanych przez studentów. Wgląd do ankiet studenckich oprócz nauczyciela ma również Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, który w razie niepokojąco niskich ocen danego przedmiotu oraz/lub nagannego zachowania nauczyciela przekazuje sprawę do wyjaśnienia Dziekanowi Wydziału i bezpośredniemu przełożonemu. Opracowano również system wielopoziomowych działań naprawczych.

Polityka kadrowa w Uczelni prowadzona jest zgodnie z regulacjami z zakresu szkolnictwa wyższego, Statutem SGGW, uchwałami Senatu oraz stosownymi zarządzeniami Rektora. Priorytetem tej polityki jest zatrudnianie najlepszych kandydatów, wspieranie ich rozwoju oraz stymulowanie poprzez system wsparcia, wyróżnień i nagród. Przyjęta na Uczelni polityka kadrowa w zakresie zatrudniania i awansowania pracowników opiera się o analizy stanu kadrowego i w zależności od potrzeb (np. liczba studentów, fluktuacja kadr) zatrudnienie nowych pracowników. Na poziomie Instytutów polityka kadrowa ma zapewnić taki dobór pracowników badawczo-dydaktycznych, który zagwarantuje wysoki poziom prowadzonych badań naukowych i zapewni wysoki poziom prowadzonej dydaktyki. Przy ogłaszanych konkursach mających na celu zatrudnienie nowych pracowników lub awansowanie obecnych wprowadzane są dodatkowe wymagania związane z profilem badań prowadzonych w jednostce, w której dana osoba ma być zatrudniona. Rekrutacja na stanowisko nauczyciela akademickiego odbywa się na zasadzie otwartego konkursu, zgodnie z art. 119 obowiązującej ustawy oraz zgodnie ze Statutem SGGW (§93). Wszyscy proponowani JM Rektorowi kandydaci do zatrudnienia lub awansowania wcześniej muszą uzyskać pozytywną opinię właściwych Rad Dyscyplin. W przypadku zatrudniania pracownika spoza uczelni, obowiązkowa jest hospitacja zajęć przed ostateczną decyzją. W SGGW działają programy motywujące pracowników i doktorantów do pracy naukowej, realizacji staży naukowych oraz samorozwoju. Stymulującym czynnikiem do rozwoju naukowego dla młodych pracowników oraz doktorantów jest system podziału dotacji w ramach wewnętrznego trybu konkursowego dla młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich w SGGW. W ramach wewnętrznego trybu konkursowego realizowane są zadania badawcze wspomagające prace doktorskie lub habilitacyjne. W przypadku Wydziału Leśnego w tym trybie rocznie przyznawanych do tej pory było 10-13 grantów rocznie. W SGGW działa także motywacyjny system wynagrodzeń mający promować najlepszych naukowców, poprzez zwiększenie rocznych wynagrodzeń, co zostało uregulowane w Zarządzeniu nr 11 Rektora SGGW z dnia 1.02.2017 r. w sprawie okresowego zwiększenia wynagrodzenia pracownikom SGGW, w tym załącznik nr 1 Zasady motywacyjnego systemu wynagradzania pracowników SGGW. Wprowadzono też system wsparcia finansowego dla naukowców i zespołów badawczych opisany w Zarządzeniu nr 2 Rektora SGGW z dnia 12.02.2019.r. Władze SGGW starają się stworzyć właściwe warunki rozwoju naukowego pracownikom, m.in. poprzez obniżenie

pensum dla pracowników realizujących granty naukowe oraz system nagród za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną – takie rozwiązania reguluje z kolei Zarządzenie nr 39 Rektora SGGW z dnia 11.09. 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników SGGW. Od roku 2015 Rektor SGGW przyznał 39 nagród nauczycielom prowadzącym zajęcia dydaktyczne na kierunku GP. O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej świadczy rozwój kadry akademickiej związanej z kształceniem na ocenianym kierunku - w latach 2015-2020 trzech nauczycieli akademickich otrzymało tytuł profesora, dziewięciu został nadany stopień doktora habilitowanego, a ośmiu stopień doktora. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia czy dyskryminacji - w skali Uczelni zagadnieniami tymi zajmują się: Rzecznik ds. Mobbingu powołany Zarządzeniem nr 127 Rektora SGGW z dnia 9 listopada 2020 r. oraz Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, powołany Zarządzeniem nr 3 Rektora SGGW z dnia 15 stycznia 2021 r. Na poziomie wydziałów i instytutów powołani zostali koordynatorzy ds. równego traktowania, którzy w przypadku zaistnienia zagrożeń, przemocy, naruszeń bezpieczeństwa zobowiązani są do powiadomienia stosownych organów. Nad bieżącym bezpieczeństwem kadry i studentów czuwa straż akademicka. Ewentualna pomoc ofiarom jest udzielana przez przychodnię zdrowia SGGW w zakresie pomocy medycznej i psychologicznej. Z kolei bieżące sytuacje problemowe rozwiązywane są przez kierowników jednostek. Decyzje w takich sytuacjach są podejmowane w zgodzie z kompetencjami kierowniczymi – w przypadku studentów przez prodziekana, dziekana i prorektora ds. dydaktyki a w przypadku pracowników przez kierownika katedry, dyrektora instytutu i rektora.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi 73 nauczycieli akademickich, a największą grupę w strukturze stanowią doktorzy (46) oraz samodzielni pracownicy nauki (24). Większość nauczycieli posiada tytuły inżyniera, co uprawomocnia kształcenie na kierunku inżynierskim pierwszego stopnia. Oceniany kierunek ma charakter interdyscyplinarny, w związku z tym wykorzystuje potencjał nauczycieli akademickich z 5 dziedzin nauki i 12 dyscyplin, w tym najwięcej jest reprezentantów dyscypliny wiodącej, tj. nauki leśnej. W gronie nauczycieli jest tylko jeden reprezentant dyscypliny ściśle związanej z kierunkiem, tj. geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, która jest stosunkowo nową dyscypliną w polskim systemie szkolnictwa wyższego i jeszcze nie ma formalnie wykształconych kadr. Natomiast stwierdzono, że badania naukowe i projekty, charakterystyczne dla problematyki badawczej związanej z gospodarką przestrzenną prowadzone są przez niemal wszystkich pracowników związanych z kształceniem na ocenianym kierunku, co umożliwia im prawidłową realizację zajęć, w tym również nabywanie przez studentów umiejętności badawczych. Również niemal wszyscy pracownicy udokumentowali doświadczenie dydaktyczne w zakresie powierzonych im zajęć. Wyjątki stanowią prowadzący następujące przedmioty: *rolnictwo w gospodarce przestrzennej* (pierwszy stopień), *rysunek inżynierski* (pierwszy stopień), *techniki legislacji w planowaniu* /drugi stopień/.

Kadra dydaktyczna posiada również kompetencje w zakresie prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wykorzystując głównie platformy e-learningowe Microsoft Teams oraz e-SGGW, a zabezpieczenie techniczne obsługi tych narzędzi, także w zakresie indywidualnych potrzeb doszkalających, zapewnia Centrum Informatyczne SGGW. Wymiar godzinowy przydzielonych zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim jest zgodny z Regulaminem Pracy i

spełnia wymagania art. 73 p. 2 Ustawy. Przedstawione zasady doboru nauczycieli akademickich do potrzeb realizacji zajęć są transparentne i uwzględniają dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych są zaspokajane poprzez szkolenia wewnętrzne, a także zewnętrzne, w tym także w zakresie indywidualnie zgłaszanych potrzeb doszkalających. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli weryfikowane są za pomocą bieżącej i okresowej oceny pracowniczej oraz przez studencką ocenę zajęć w postaci co semestralnej ankiety elektronicznej. Wyniki weryfikacji wpływają na dalsze możliwości kształtowania indywidualnych ścieżek rozwojowych. Prowadzona polityka kadrowa uwzględnia wsparcie rozwoju pracowników poprzez sformalizowane systemy motywacyjne, wyróżnień i nagród, a także obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia czy dyskryminacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się powierzenie prowadzenia zajęć: *rolnictwo w gospodarce przestrzennej* (pierwszy stopień), *rysunek inżynierski* (pierwszy stopień), *techniki legislacji w planowaniu* (drugi stopień), nauczycielom akademickim mającym udokumentowane kompetencje dydaktyczne i naukowe do ich prowadzenia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Realizacja programu studiów na ocenianym kierunku odbywa się w oparciu o infrastrukturę dydaktyczną i naukową kampusu SGGW, zlokalizowanego w Warszawie, na Ursynowie. Kampus ma powierzchnię ponad 70 ha i obejmuje budynki dydaktyczne, Bibliotekę Główną, obiekty sportowe, domy studenckie, budynki administracyjne, lokale przeznaczone do wykorzystania przez studentów zrzeszonych w samorządach, kołach naukowych i agendach kulturalnych. Główna baza dydaktyczna wykorzystywana w realizacji zajęć na ocenianym kierunku zlokalizowana jest w siedzibie Wydziału Leśnego przy ul. Nowoursynowskiej 159 (budynek 34). Do dyspozycji studentów są cztery aule nagłośnione, wyposażone w rzutniki pisma i rzutniki multimedialne z komputerem, tablice i ekrany, a dodatkowo sale i laboratoria jednostek należących do Katedr i Instytutów, w których zatrudnieni są nauczyciele kierunku GP. Na przykład studenci wykorzystują specjalistyczne sale do budowy makiet w budynku Wydziału Architektury krajobrazu. Wydział korzysta również z bazy dydaktycznej i naukowej w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym w Rogowie (akademik, aula wykładowa, 3 pracownie dydaktyczne ogólnego przeznaczenia, sala komputerowa oraz biblioteka). Nauczanie języków obcych odbywa się w pracowniach dydaktycznych Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, gdzie studenci mają do dyspozycji środki audiowizualne, bibliotekę oraz laboratorium SITA. Wychowanie fizyczne realizowane jest przez pracowników i w obiektach Studium Wychowania Fizycznego i Sportu SGGW, w których funkcjonuje m.in. basen z częścią rekreacyjną, 3 sale sportowe, hala do tenisa ziemnego, dwie sale do aerobiku, siłownia. Na kampusie jest też dostęp do infrastruktury socjalnej: bufetów i automatów z przekąskami oraz napojami w każdym budynku, stołówek, kilku punktów ksero, sklepów wielobranżowych, klubokawiarni, aptek oraz Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej SGGW z

poradniami specjalistycznymi, a w Katedrze Pedagogiki Wydziału Socjologii i Pedagogiki SGGW oferowana jest bezpłatna indywidualna pomoc psychologiczna. Wyposażenie techniczne pomieszczeń oraz infrastruktura informatyczna, w tym specjalistyczne oprogramowanie są nowoczesne i nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej, co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Wydział posiada 9 pracowni komputerowych z łączną liczbą 137 stanowisk wyposażonych w komputery klasy Desktop, a także drukarki oraz rzutniki multimedialne. Wszystkie połączone są w sieć z dostępem do serwera i Internetu oraz wyposażone są m.in. w oprogramowanie biurowe, statystyczne i GIS. Ponadto w pracowniach SIP i teledetekcji jest zainstalowane oprogramowanie geomatyczne, stanowiące podstawę nauczania przedmiotów związanych z systemami informacji przestrzennej i teledetekcją oraz specjalistyczne oprogramowanie Idrisi 32, ER Mapper, ArcGIS oraz ArcGIS on-line, Qgis, ENVI do ćwiczeń z zakresu fotogrametrii. Studenci korzystają z zainstalowanego oprogramowania na zajęciach i do prac indywidualnych, głównie AutoCad, STATISTICA, SPSS oraz narzędzi Microsoft. Ponadto do realizacji prac dyplomowych Samodzielny Zakład Geomatyki i Gospodarki Przestrzennej oferuje studentom dostęp do specjalistycznego sprzętu badawczego, np. geodezyjne stacje pomiarowe Topcon; dalmierze laserowe, odbiorniki GNSS RTK Topcon i Garmin, niwelatory Topcon i Zeiss, VSD. Licencje na oprogramowanie są stale uaktualniane bądź pozyskiwane nowe, np. do opracowania danych z nalołów fotogrametrycznych stosowana jest licencja Agisoft Metashape Pro, zaś do obliczeń geodezyjnych program WinKalk, Topcon Magnet oraz Trimble Pathfinder Office czy C-Geo. Wydział posiada stały dostęp do sieci stacji referencyjnych GNSS z firmy TPI NETpro. W pracowniach jest też dostęp do digitizerów, kartometru w formacie A2, skanerów i plotera A0, kamer cyfrowych SIGMA DP2 oraz cyfrowej stacji fotogrametrycznej. Uczelnia oferuje studentom dostęp do usług informatycznych: wirtualnego dziekanatu (system eHMS), Elektronicznej Legitymacji Studenckiej (ELS), studenckiego konta pocztowego, do sieci bezprzewodowej EDUROAM (w większość przestrzeni w budynkach Uczelni, co zostało potwierdzone na spotkaniu ze studentami).

Studenci mogą również bezpośrednio korzystać z sal komputerowych poza zajęciami, a w przypadku laboratoriów wymagających opieki wykwalifikowanego personelu zapewnia ją promotor lub organizator prac badawczych. Natomiast dla wszystkich studentów SGGW dostępne są stanowiska obliczeniowe w salach Wydziału Zastosowań Informatyki i Matematyki. Studenci mają również zapewniony dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – Uczelnia od 2011 r. posiada platformę e-learningową Adobe Connect, dzięki której można prowadzić zajęcia webinarowe. Studenci korzystają z e-learningowej platformy MOODLE oraz MS Teams, które umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Ponadto poszczególne jednostki Uczelni organizują dostęp do specjalistycznych środowisk wykorzystywanych w konkretnych pracach projektowych lub w procesie edukacji. Przykładem takiego rozwiązania jest narzędzie „mural” stosowane np. na zajęciach seminaryjnych w zakresie planowanie przestrzeni. W okresie pandemii podłączają się również do oprogramowania w pracowniach komputerowych ze swoich urządzeń domowych.

Uczelnia udokumentowała zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP - we wszystkich pracowniach i laboratoriach są informacje o zasadach BHP, a sprzęt posiada odpowiednie piktogramy. W salach dydaktycznych, laboratoriach i pokojach pracowniczych są czujniki dymu, natomiast w aulach i części laboratoriów klimatyzacja. Podczas spaceru wirtualnego po Uczelni w trakcie wizytacji potwierdzono przedstawione przykłady. Ponadto okresowo dokonywany jest przegląd pomieszczeń laboratoryjnych i pracowniczych przez

inspektorów bhp i wyznaczonego pracownika Instytutu (społecznego inspektora bhp), sprawdzane są również kanały wentylacyjne przez uprawnionych pracowników firm zewnętrznych.

Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana w większości do potrzeb studentów z niepełnosprawnością: są podjazdy do budynków, odpowiednio oznakowane miejsca parkingowe, automatyczne drzwi wejściowe o szerokości dostosowanej do wózków inwalidzkich, szerokie ciągi komunikacyjne, windy oraz specjalnie przystosowane toalety. Biblioteka Główna dysponuje specjalistycznym stanowiskiem komputerowym dla osób niedowidzących oraz powiększalnikiem stacjonarnym i przenośnymi lampami powiększającymi. Jednak podczas wizytacji stwierdzono brak takich stanowisk w pracowniach komputerowych, a zatem należy rekomendować przygotowanie stanowisk dla osób z niepełnosprawnością w pracowniach komputerowych. Natomiast obiekty kompleksu sportowego SGGW są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. na pływalni jest możliwość skorzystania z windy i wózka basenowego dla wózków inwalidzkich). Na stronie internetowej uczelni zamieszczane są informacje skierowane do niepełnosprawnych studentów SGGW dotyczące m.in. różnych form wsparcia im dedykowanego.

Biblioteka Główna Uczelni ma powierzchnię użytkową 9500 m² i składa się z Wypożyczalni Studenckiej, Czytelni i Wypożyczalni Międzybibliotecznej, Oddziału Informacji Naukowej, Informacji Katalogowej. W budynku znajdują się 674 miejsca dla czytelników oraz 94 stanowiska komputerowe z dostępem do katalogowych baz danych, z czego 90 z dostępem do Internetu (w czytelniach możliwy jest dostęp bezprzewodowy do Internetu). Większość zbiorów jest skatalogowanych i dostępnych w katalogu komputerowym. Biblioteka w swoich zbiorach posiada ok. 505 000 tytułów, w tym druki zwarte, czasopisma oraz zbiory specjalne. Biblioteka prenumeruje 556 czasopism, w tym 175 pozycji zagranicznych. Zapewnia dostęp do 58 pełnotekstowych, abstraktowych oraz faktograficznych baz danych w ramach licencji krajowej (WBN), jak i finansowanych przez bibliotekę. Dzięki nim użytkownicy biblioteki mogą skorzystać z 50 013 tytułów czasopism, 109 972 książek (polskich i zagranicznych), jak również 142 754 innych dokumentów (np. raporty, dane statystyczne, analizy i normy). Biblioteka posiada własną stronę internetową, która umożliwia przeszukiwanie wszystkich zasobów biblioteki, w formule Open Access. Za pośrednictwem informatycznego systemu bibliotecznego studenci i pracownicy po zalogowaniu mają zdalny dostęp do wszystkich zasobów elektronicznych również ze swoich komputerów osobistych, w tym dostęp do pełnotekstowych baz danych: EBSCO, ELSEVIER, Infona, SpringerLink, ProQuest, Wiley Online Library oraz abstraktowych baz danych: Web of Science, Scopus, Biological Abstracts, CAB Abstracts, FSTA. Uczelnia przedstawiła także statystykę zasobów Biblioteki Głównej, związaną z kształceniem na wizytowanym kierunku, która obejmuje 9160 tytułów z 44 różnych działach, w tym najwięcej z zakresu prawa, finansów publicznych, ekonomiki gospodarstw rolnych i ochrony przyrody. Pomimo dużych zasobów bibliotecznych w katalogu centralnym nie znaleziono znacznej liczby pozycji polecanych w sylabusach jako literatura obowiązkowa. Wyjaśnienia Uczelni wskazują, że są one dostępne w zasobach poszczególnych jednostek, takich jak Katedra Polityki Europejskiej, Finansów Publicznych i Marketingu, Katedra Ekonometrii i Statystyki, Samodzielna Pracownia Oceny i Wyceny Zasobów Przyrodniczych, Katedra Kształtowania Środowiska – z tych zasobów są udostępnienie indywidualnie studentom w wersji elektronicznej. Należy jednak stwierdzić, że nie jest to dostęp poprzez bibliotekę, a zatem rekomenduje się uzupełnienie zasobów bibliotecznych o publikacje wskazywane w sylabusach jako podstawowe.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej jest przedmiotem analiz i oceny w ramach działań projakościowych prowadzonych w Instytucie. Stan wyposażenia pracowni dydaktycznych jest na bieżąco monitorowany i uzupełniany w ramach środków własnych poszczególnych jednostek lub środków ogólnouczelnianych. W latach 2018-2020 zakupiono m.in. nowoczesny sprzęt w postaci

bezzałogowych platform powietrznych DJI Mavic Pro 2 oraz DJI Phantom 4 RTK Multispectral. Sprawność sprzętu elektronicznego oraz wyposażenia meblowego w salach dydaktycznych sprawdzana jest przez pracownika działu gospodarczego. Usterki sprzętu zgłaszane są przez nauczycieli, studentów oraz personel sprzątający i usuwane na bieżąco przez pracowników działu technicznego. W celu zapewnienia bezpieczeństwa na terenie siedziby Wydziału zamontowany jest monitoring, dzięki któremu wszystkie zdarzenia zgłaszane są do straży akademickiej. Stan wyposażenia pracowni dydaktycznych jest na bieżąco monitorowany i uzupełniany w ramach środków własnych poszczególnych jednostek lub środków ogólnouczelnianych.

Pracownicy dydaktyczni mogą zgłaszać do Biblioteki SGGW potrzeby uzupełnienia dostępnego dla studentów piśmiennictwa z danego zakresu wiedzy. Biblioteka główna SGGW umożliwia wszystkim pracownikom i studentom zgłaszanie propozycji zakupu poprzez specjalną zakładkę na stronie internetowej. Przykładem wpływu studentów na doskonalenie infrastruktury dydaktycznej może być ich wniosek o szerszy dostęp do oprogramowania mapowego Qgis i AutoCad, który został zrealizowany poprzez udostępnienie darmowej rocznej licencji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną, w tym odpowiednią liczbą sal i pracowni komputerowych z nowoczesnym wyposażeniem i oprogramowaniem, umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć. Studenci mogą również korzystać z infrastruktury poza zajęciami oraz mają zapewniony dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania, wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane są e-learningowe platformy MOODLE oraz MS Teams, które umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Infrastruktura dydaktyczna jest dostosowana w większości do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, należy jednak rekomendować przygotowanie odpowiednich stanowisk dla osób z niepełnosprawnością w pracowniach komputerowych.

Biblioteka Główna Uczelni dysponuje odpowiednimi zasobami do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, zapewniającymi dostęp do literatury w formie tradycyjnej i elektronicznej. Jednak stwierdzono, że duża liczba pozycji polecanych w sylabusach jako literatura obowiązkowa jest dostępna tylko w zbiorach katedr i instytutów.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w których biorą udział również pracownicy i studenci. Przedstawiono także przykłady wykorzystywania wniosków studentów do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie współpracuje z otoczeniem społeczno – gospodarczym, na wizytowanym kierunku głównie z instytucjami publicznymi oraz urzędami.

Na wizytowanym kierunku nie został powołany organ zrzeszającego interesariuszy zewnętrznych, jednak nie ma to wpływu na ich udział w procesie kształcenia. WL prowadzi długoletnią współpracę z gronem stałych interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców. Do grona stałych interesariuszy zewnętrznych należą: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Lasy Miejskie Warszawa, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Mazowiecki, Zarząd Dróg Miejskich Warszawa, Urząd Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy, RDOŚ Warszawa oraz wiele nadleśnictw i dziesiątki urzędów miast i gmin.

Na Uczelni funkcjonuje Centrum Innowacji i Transferu Technologii SGGW, które działa na rzecz ułatwienia transferu innowacyjnych technologii i wiedzy z SGGW do środowiska biznesowego w szczególności poprzez komercjalizację bezpośrednią oraz wsparcie w realizacji prac zleconych na rzecz przedsiębiorców.

Kolejną inicjatywą wzmocnienia współpracy między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym w procesie zarządzania wynikami badań naukowych i prac rozwojowych jest projekt Inkubator Innowacyjności 2.0. Podczas wizytacji przedstawiono Zespołowi oceniającemu szeroką listę podpisanych umów o współpracy i realizacji projektów WL kierunku gospodarka Przestrzenna z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dotyczą one współpracy naukowej, badawczej oraz edukacyjnej. Uczelnia kładzie duży nacisk na nauczanie praktyczne współpracując z pracodawcami reprezentującymi branżę w zakresie zgodnym z koncepcją i celami kształcenia. Na przełomie ostatnich kilku lat Uczelnia zrealizowała dużo projektów, *praktyk dyplomowych* oraz zadań przy udziale interesariuszy zewnętrznych, takich jak np.:

- testowanie naziemnego skanera laserowego dla potrzeb leśnictwa i gospodarki przestrzennej,
- współorganizacja zajęć terenowych dla studentów,
- współpraca w zakresie zorganizowania konkursu urbanistycznego na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego Centrum Jabłonny, skierowanego do studentów kierunków związanych z architekturą, architekturą krajobrazu, urbanistyką oraz planowaniem i gospodarką przestrzenną,
- testowanie bezzałogowych statków powietrznych dla potrzeb leśnictwa i gospodarki przestrzennej.

Pracodawcy współpracują z Uczelnią w zakresie organizacji praktyk, zatrudniania absolwentów, prowadzenia zajęć, seminariów, warsztatów oraz projektów. W obecnej sytuacji epidemicznej aktywność firm współpracujących przekształciła się częściowo w formy zdalne.

Współpraca z otoczeniem społeczno – gospodarczym ma stały charakter, prowadzona jest na wielu płaszczyznach w tym w sposób nieformalny dzięki bezpośrednim kontaktom pracowników Uczelni z przedstawicielami pracodawców.

Natomiast sformalizowanymi formami współpracy jest udział pracowników i nauczycieli akademickich związanych z kierunkiem gospodarka przestrzenna, w innych organach doradczych pracodawców, jak np. rady naukowe parków narodowych, krajobrazowych i leśnych kompleksów promocyjnych czy PGL Lasy Państwowe, komisje urbanistyczne, rady gmin.

Kolejną formą współpracy są cykliczne spotkania zainicjowane projektem „Zarządzanie zasobami SGGW”. W ramach w/w projektu uruchomiona została platforma internetowa wspomagająca zdalną weryfikację programów kształcenia przez pracodawców. Platforma jest na etapie wdrażania i wymaga dostosowania jej do możliwości wypowiedziania się w danym temacie poszczególnych przedstawicieli otoczenia. Obecnie platforma działa w zbyt szerokim spektrum i interesariusze wycofują się z przekazywaniem opinii, gdyż nie w każdej dziedzinie czują się kompetentni.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w pracach Rady Programowej, dzięki której mają wpływ na ocenę programu studiów wyrażając opinię i sugerując zmiany. W takich spotkaniach pracodawcy, będąc równie absolwentami kierunku, potwierdzili wdrażanie ich postulatów do programu studiów jak np. coraz więcej zajęć z obsługi systemu GIS. W zakresie współpracy z otoczeniem powołany został Koordynator ds. współpracy z gospodarką studiów, którego zadaniem jest właśnie zbieranie i analizowanie uwag dotyczących programów studiów, wskazywanie miejsca odbywania praktyk oraz poszukiwanie nowych obszarów współpracy.

Rekomenduje się sformalizowanie w większym stopniu działań prowadzonych przez Wydział z otoczeniem gospodarczym w celu usystematyzowania tej współpracy i możliwości prezentacji wyników, poprzez powołanie Rady Pracodawców/Rady Biznesu. Przedstawiciele pracodawców pozytywnie ocenili powołanie takiego organu oraz wyrazili chęć udziału w jego pracach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada podpisane umowy o współpracy z wieloma urzędami oraz firmami w zakresie organizowania praktyk zawodowych, prowadzenia zajęć przez praktyków oraz wspólnych działań mających na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Pracodawcy potwierdzili ścisłą współpracę z Uczelnią, mocno akcentując elastyczność i otwartość Uczelni.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym daje studentom możliwość przygotowania do wejścia na rynek pracy oraz właściwego ich przygotowania do rozpoczęcia pracy zawodowej.

Spotkanie ZO z przedstawicielami zewnętrznego otoczenia społeczno-gospodarczego oraz analiza strony internetowej, potwierdza jak duży wpływ na rozwój dydaktyczny, naukowy i kierunku ma szeroko rozumiana współpraca z otoczeniem zewnętrznym, zarówno z jednostkami naukowymi, jak też z podmiotami gospodarczymi czy lokalnymi władzami i podmiotami samorządu. Współpraca z otoczeniem widoczna jest na każdym etapie kształcenia i wykazuje duże zaangażowanie zarówno Uczelni jak i pracodawców, wskazując jak bardzo ważnym elementem jest nauczanie praktyczne. Warto podkreślić, że pracownicy kierunku współpracują z różnymi partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego, przygotowując dla nich opracowania i ekspertyzy, których wnioski i wskazania są wykorzystywane przez te podmioty, przez co mają wpływ na sferę społeczno-gospodarczą. Przedstawiciele pracodawców wskazali, iż absolwenci ocenianego kierunku są cenieni na rynku pracy mają bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i prawne, są poszukiwani na rynku pracy ze względu na interdyscyplinarność kierunku, gdzie są kształceni wielokierunkowo.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się w ramach formalnych jak i nieformalnych spotkań, których celem jest doskonalenie efektów uczenia się oraz wskazywanie kierunków potrzeb rynku pracy. Dobór firm i instytucji do współpracy przygotowany został pod kątem potrzeb wizytowanego kierunku, dając możliwość zapoznania się studentów z szeroko rozumianą tematyką gospodarki przestrzennej a współpraca z przedstawicielami wpisuje się wprost w realizację programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku odbywa się na kilku płaszczyznach:

- poprzez podnoszenie kompetencji językowych studentów na obowiązkowych lektoratach oraz poprzez zwiększenie puli przedmiotów prowadzonych w języku angielskim do wyboru; - poprzez wykorzystanie międzynarodowych doświadczeń nauczycieli akademickich w realizacji programu studiów oraz - poprzez rozwój mobilności międzynarodowej studentów, głównie w ramach programu Erasmus +. W programie studiów na ocenianym kierunku realizowane są lektoraty w zakresie znajomości języka ogólnego z elementami języka specjalistycznego. Są to lektoraty do wyboru z języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego, realizowane w specjalnej jednostce uczelnianej Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych SGGW. W roku akademickim 2019/20 na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia lektorat obejmował łącznie 120 godzin i 72 godziny na studiach niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia studenci realizują 60 godzin z języka obcego i 36 na studiach niestacjonarnych. Efekty uczenia się w zakresie znajomości języków obcych zostały szczegółowo opisane w sylabusach lektoratów i wskazują na możliwość osiągnięcia biegłości językowej na wymaganym poziomie B2 i B2+ odpowiednio na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także posługiwania się językiem specjalistycznym. Program studiów zakłada również możliwość realizacji części zajęć fakultatywnych z puli wykładów i ćwiczeń prowadzonych na studiach anglojęzycznych przez kadre dydaktyczną związaną z kierunkiem. Są to przedmioty ogólnouczelniane lub prowadzone dla studentów innych kierunków (np. Forest Information Technology) lub w ramach projektu Erasmus+. W bieżącym roku akademickim studenci studiów stacjonarnych mieli do wyboru 10 przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, w formie wykładów i ćwiczeń kameralnych. Z przedstawionych danych wynika jednak, że zainteresowanie tymi zajęciami jest niewielkie, a liczba uczestników to 1 do 4 studentów.

Istotnym działaniem w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest wymiana kadry naukowo-dydaktycznej pomiędzy uczelniami w różnych formach:

- poprzez krótkookresowe zatrudnianie kadry naukowej z zagranicy – w roku akademickim 2020/2021 zaplanowano w ramach projektu POWER (Nr POWR.03.05.00-00-z046/18) zatrudnienie na Wydziale 4 profesorów wizytujących do przeprowadzenia zajęć w zakresie gospodarki leśnej i zarządzania zalesianiem gruntów rolnych, a także inwentaryzacją w planowaniu urządzeniowym (z powodów trwających ograniczeń podróżowania jeszcze nie zrealizowano tych planów);

- poprzez udział kadry w międzynarodowych projektach dydaktycznych i naukowo-badawczych – od 2014 roku były to 3 projekty realizowane przez pracowników z kadry dydaktycznej związanej z ocenianym kierunkiem i finansowane z funduszy międzynarodowych: 1) Biodiversity Of Temperate forest Taxa Orienting Management Sustainability by Unifying Perspectives (2019-2023), 2) Towards

robust PROjections of European Forests UNDER climate change – PROFOUND (2014-2018), 3) Youth for Trees (Y4T) (2019-2021).

- poprzez wyjazdy kadry na staże zagraniczne – od 2015 roku 6 nauczycieli odbyło 14 staży naukowych, a ponadto 4 nauczycieli uczestniczyło w 19 wyjazdach dydaktycznych na zagraniczne uczelnie w ramach Erasmus+, podczas których prezentowali wykłady;

- udział w 92 różnych konferencjach zagranicznych wykazało 20 nauczycieli.

Z kolei udział studentów w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ jest stosunkowo niewielki - od 2015 roku wyjechało łącznie 19 studentów, a kolejnych 4 zakwalifikowanych w ostatnim roku akademickim zrezygnowało z wyjazdu z powodu pandemii. Wybór uczelni partnerskich, w których studenci mogliby realizować program studiów w zakresie gospodarki przestrzennej obejmuje listę 9 ośrodków akademickich: Universiteit Gent – Belgia, Aarhus University – Dania, Karelia University of Applied Sciences – Finlandia, Kaunas Forestry and Environmental Engineering University of Applied Sciences (KMAIK) – Litwa, Universität Kassel – Niemcy, Westfälische WilhelmsUniversität Munster – Niemcy, Universidade de Lisboa – Portugalia, Technická univerzita vo Zvolene – Słowacja, University of West Hungary Węgry. Najbardziej popularnym miejscem wyjazdów jest uniwersytet Universidade de Lisboa w Portugalii (14 wyjazdów). Podczas wizytacji ustalono jednak, że międzynarodowej mobilności studentów w ramach programu Erasmus+ nie sprzyja zbyt słabo zróżnicowana oferta uczelni zagranicznych (podczas spotkania ze studentami wymieniano jako pożądaną destynację uczelnie w Szwecji), a także ograniczona liczba miejsc do pojedynczych propozycji w poszczególnych ośrodkach, co jest poważną barierą podnoszoną przez studentów (podczas spotkania akcentowali większe zainteresowanie wyjazdami nie w pojedynkę). Należy więc rekomendować zwiększenie ofert uczelni zagranicznych dla studentów z ocenianego kierunku oraz zwiększenie liczby miejsc do poszczególnych ośrodków akademickich.

Warto dodać, że studenci mają szansę aktywnie wspierać realizację programu Erasmus+, gdyż na SGGW działa jedna z 40 lokalnych sekcji ogólnoeuropejskiej organizacji studenckiej Erasmus Student Network SGGW. Sekcja zrzesza wolontariuszy - studentów SGGW, którzy sprawują opiekę nad studentami zagranicznymi.

Inną formą wymiany międzynarodowej, proponowaną przez Uczelnię jest wyjazd na część studiów magisterskich w ramach programu „Euroforester”, realizowanego ze szwedzką uczelnią Svedish University of Agricultural Sciences, w której studenci gospodarki przestrzennej mogą studiować równolegle drugi kierunek związany z gospodarką leśną. Ta forma aktywności międzynarodowej jest obwarowana pewnymi warunkami ze strony uczelni szwedzkiej (egzamin kwalifikujący) i do tej pory skorzystało z niej 2 studentów GP.

Studenci są motywowani do wyjazdów w różny sposób, m.in. poprzez dużą elastyczność zaliczania przedmiotów w trakcie wyjazdu. Ponadto w programie studiów zarezerwowano semestry bardziej odpowiednie do wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Na studiach pierwszego stopnia jest to semestr 6. a w przypadku drugiego stopnia semestr 2., a więc okresy przed lub w trakcie realizacji zadań pracy dyplomowej. Jest także możliwość, że w czasie wyjazdu można gromadzić dane i materiały do napisania pracy dyplomowej. Ponadto dla kandydatów na wyjazdy, którzy nie mają potwierdzonej formalnie znajomości języka obcego na poziomie pożądanym przez uczelnię przyjmującą, SGGW daje możliwości zdania bezpłatnego egzaminu językowego. Kolejnym elementem wsparcia mobilności międzynarodowej skierowanym do studentów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest program POWER, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+ - studenci mogą wnioskować o stypendium POWER, które jest wyższe od stypendium w programie

ERASMUS+, jednocześnie nie tracąc przyznanego w SGGW stypendium socjalnego lub dla osób niepełnosprawnych.

O znaczeniu procesów umiędzynarodowienia kształcenia świadczy również powołanie w strukturze Uczelni Biura Współpracy Międzynarodowej (BWM), podlegającego merytorycznie Prorektorowi ds. Współpracy Międzynarodowej. Zadaniem tej jednostki organizacyjnej jest koordynacja i obsługa administracyjna mobilności studentów i pracowników dydaktycznych oraz organizacja zagranicznych zawodowych praktyk studenckich. Do zadań Biura należy także organizowanie spotkań informacyjnych z pracownikami Uczelni i studentami i informowanie o aktualnych propozycjach mobilności międzynarodowej, w tym także organizacja „Erasmus Day”. Informacje umieszczane są także na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. BWM organizuje również szkolenia dla kadry akademickiej i administracyjnej w zakresie komunikacji i relacji międzykulturowych, które są finansowane w ramach projektu TIME2GETREADY – program WELCOME TO POLAND „Podniesienie potencjału organizacyjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy”. Na Wydziale Leśnym powołany jest Koordynator ds. Współpracy międzynarodowej, którego rolą jest m.in. przeprowadzanie rekrutacji w ramach programu Euroforester i Erasmus+, prowadzenie naboru ciągłego na wyjazdy o charakterze praktycznym oraz pomoc studentom w ułożeniu programu studiów na uczelni partnerskiej. Koordynator organizuje również spotkania ze studentami, podczas których stara się zachęcać studentów do korzystania z oferty wyjazdów zagranicznych. Ponadto do jego zadań należy wsparcie pracowników Wydziału w organizacji wyjazdów na uczelnie partnerskie w ramach programów dydaktycznych. Koordynator wspólnie z Dziekanem ds. dydaktyki i kierownikami instytutów współorganizuje również pobyty nauczycieli akademickich przyjeżdżających w ramach „Staff mobility for teaching” (aranżuje wykłady, prelekcje, seminaria, spotkania ze studentami) oraz wizyty oficjalnych delegacji zagranicznych.

Wydział prowadzi ciągły nadzór i monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Koordynator ds. Współpracy Międzynarodowej, dziekanat, sekretariat Instytutu i Biuro Współpracy Międzynarodowej SGGW. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego zakresu, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację odbywa się raz w roku. Weryfikacji dokonuje Dziekan Wydziału na podstawie rocznych sprawozdań z działalności międzynarodowej - dydaktycznej i badawczej Wydziału, przygotowywanych przez Koordynatora. Sprawozdania prezentowane były podczas obrad Rady Wydziału, a w obecnej strukturze organizacyjnej będą prezentowane na Radzie Programowej i Radzie Dyscypliny. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biura Współpracy Międzynarodowej (z mijającego roku kalendarzowego) na temat mobilności naukowej i dydaktycznej pracowników i danych gromadzonych przez Koordynatora na Wydziale.

Uczelnia podejmuje też działania zmierzające do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia przez dbałość o środki finansowe na ten cel. Jako przykład wskazano realizację projektu TIME2GETREADY - WELCOME TO POLAND pt.: "Podniesienie potencjału organizacyjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy" (Budżet projektu: 391 150,00 PLN, nr POWR.03.03.00-00-PN14/18). Projekt obejmuje szkolenia i warsztaty podnoszące kompetencje kadry dydaktycznej w zakresie komunikacji i relacji międzykulturowych, podnoszące kompetencje pracowników administracyjnych w zakresie komunikacji, relacji kulturowych oraz znajomości języków obcych. Ponadto wprowadzany jest system anglojęzycznego oznakowania budynków i pomieszczeń, którego celem jest zwiększenie komfortu i ułatwienie aklimatyzacji nowych studentów i kadry zagranicznej. W ramach projektu realizowane jest także tłumaczenie na język

angielski wewnętrznych aktów prawnych, takich i różnego rodzaju, druki, dokumenty, formularze związane z studiowaniem i codziennym funkcjonowaniem w środowisku Uczelni. Projekt przewiduje także tłumaczenia symultaniczne podczas ważnych wydarzeń uczelnianych (Dni SGGW, Inauguracja roku akademickiego), organizację warsztatów dotyczących kształtowania postaw otwartości i tolerancji w środowisku akademickim poprzez organizację "Orientation Week" dla studentów obcokrajowców, organizację kursów nauki języka polskiego dla studentów obcokrajowców, kształtowanie postaw otwartości i tolerancji w środowisku akademickim poprzez organizację "Cultural Week" czy dostęp obcokrajowców do działalności kulturalnej uczelni. Ponadto wymiana międzynarodowa doktorantów i pracowników naukowo-dydaktycznych SGGW jest wspierana finansowo, oprócz wyżej wspomnianych źródeł także ze środków z Własnego Funduszu Stypendialnego SGGW, z programu PROM - Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i CEEPUS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiejscowienie procesu kształcenia na akredytowanym kierunku odbywa się na kilku płaszczyznach: - poprzez podnoszenie kompetencji językowych studentów na obowiązkowych lektoratach oraz poprzez zwiększenie puli przedmiotów prowadzonych w języku angielskim do wyboru; - poprzez wykorzystanie międzynarodowych doświadczeń nauczycieli akademickich w realizacji programu studiów oraz poprzez rozwój mobilności międzynarodowej studentów, głównie w ramach programu Erasmus +.

Nauczyciele akademicy wykazali znaczną aktywność w zakresie mobilności międzynarodowej poprzez uczestnictwo w wyjazdach dydaktycznych w ramach Erasmus+, poprzez wyjazdy na staże oraz udział w konferencjach zagranicznych. Studenci wykazują umiarkowaną mobilność międzynarodową, a zidentyfikowaną barierą jest zbyt słabo zróżnicowana oferta uczelni zagranicznych, a także ograniczona liczba miejsc do pojedynczych propozycji w poszczególnych ośrodkach. Należy więc rekomendować zwiększenie ofert uczelni zagranicznych dla studentów z ocenianego kierunku oraz zwiększenie liczby miejsc do poszczególnych ośrodków akademickich. W strukturze Uczelni powołano jednostki organizacyjne w postaci Biura Współpracy Międzynarodowej (BWM), a także koordynatora wydziałowego ds. współpracy międzynarodowej, których zadaniem jest koordynacja i obsługa administracyjna mobilności studentów i pracowników dydaktycznych oraz informowania o możliwościach w tym zakresie. Wydział prowadzi nadzór i monitoring umiejscowienia procesu kształcenia. Ponadto Uczelnia podejmuje działania zmierzające do intensyfikacji umiejscowienia kształcenia przez dbałość o środki finansowe na ten cel.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów kierunku gospodarka przestrzenna w procesie uczenia się cechuje się wieloaspektowym podejściem, co znacząco przyczynia się do realizacji celów kształcenia i efektów uczenia się. Studenci chcący rozwijać się naukowo mogą uczestniczyć w pracach Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej. W ramach tej działalności są organizowane konferencje naukowe (np. corocznie GIS Day), a studenci są włączani przez pracowników Wydziału do realizacji niektórych badań. Studenci w ostatnich latach byli współautorami kilku publikacji naukowych. Koło ma swojego opiekuna, z którym współpracuje przy bieżących sprawach. Obecnie członkowie Studenckiego Koła Naukowego podejmują wiele aktywności badawczych, są motywowani do udziału w konferencjach naukowych, jednak dostrzegalny zróżnicowany poziom zaangażowania w ostatnich latach, co przekłada się na niestabilną listę wyników naukowych studentów. W ramach przygotowania pracy dyplomowej student realizuje trzy przedmioty: *praktykę dyplomową*, seminarium oraz pracę dyplomową. Podczas seminarium ćwiczy swój warsztat naukowy, co jest pomocne nie tylko przy tworzeniu pracy dyplomowej, ale także stanowi wsparcie do prowadzenia dodatkowej działalności naukowej. W ramach współpracy Wydziału w Euroleague autorzy najciekawszych prac naukowych mogą prezentować wyniki badań na międzynarodowej konferencji. Studenci kierunku gospodarka przestrzenna poza aktywnością w Studenckim Kole Naukowym oraz indywidualnym podejściem przez promotorów (także ze względu na rozdzielenie funkcji promotora od prowadzącego seminarium) nie mają instytucjonalnego wsparcia dla rozwoju naukowego, dlatego zespół oceniający rekomenduje opracowanie nowych form, co może przyczynić się do rozwoju aktywności badawczej studentów, a w konsekwencji odwrócić negatywny trend coraz mniejszego dorobku publikacyjnego studentów. Studenci mają możliwość korzystania poza zajęciami z oprogramowania, a gdy nie występowało zagrożenie epidemiologiczne także sal ze sprzętem komputerowym (zarówno w swoim Wydziale jak i udostępnianych przez Bibliotekę Główną oraz Laboratorium Informatyczne Wydziału Zastosowań Informatyki i Matematyki). W efekcie studenci mają warunki do realizacji projektów zaliczeniowych, prac dyplomowych, a także opracowywania innych badań. W związku ze specyfiką kierunku studenci muszą korzystać z licznych programów komputerów. Licencje na nie zapewnia Uczelnia (np. AutoCad, Statistica, ArcGIS, Agisoft). Użytkują także darmowe oprogramowanie Qgis. Studenci uczestniczący w spotkaniu z zespołem oceniającym wyrażali dobre opinie o wsparciu ich w tej materii. W czasie nauczania zdalnego studenci mogą korzystać ze zdalnego łączenia ze stanowiskami komputerowymi w Uczelni, w związku z czym dostęp do oprogramowania nie jest ograniczony. Studenci wizytowanego kierunku na pierwszych zajęciach danego przedmiotu otrzymują informację na temat korzystania z oprogramowania wykorzystywanego podczas danych zajęć. W razie jakichkolwiek problemów z narzędziami poza zajęciami studenci mają możliwość indywidualnego kontaktu z prowadzącym. Nie uczestniczyli w szkoleniach dot. narzędzi do pracy zdalnej, jednak nie uważają takiej formy wsparcia za potrzebną. Uczelnia zapewnia studentom możliwość ubiegania się o pomoc materialną wymienioną w art. 86 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę, stypendium rektora. Studenci uczestniczący w spotkaniu z zespołem oceniającym pozytywnie ocenili proces przyznawania pomocy materialnej, a także przejrzystość zasad. Nie zostały zgłoszone żadne uwagi dotyczące tego elementu wsparcia studentów. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Studiów w SGGW student może korzystać z trzech rodzajów indywidualnej organizacji studiów: indywidualnego programu studiów (IPS), indywidualnego planu zajęć (IPZ), spersonalizowanego planu studiów (SPS). IPS jest przeznaczony dla studentów wybitnych, którzy chcieliby studiować pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego. Celem IPS jest dostosowanie programu studiów do planów naukowych studenta. IPZ jest formą uelastycznienia planu zajęć - dedykowaną zwłaszcza studentom z niepełnosprawnością, studentkom w ciąży oraz studentom

będącym rodzicami (w szczególnie uzasadnionych przypadkach Prodziekan może wyrazić zgodę na realizację IPZ innym studentom). Polega na modyfikacji tygodniowego planu zajęć, dzięki czemu jest on bardziej dostosowany do potrzeb studenta, zwłaszcza z uwzględnieniem potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. SPS jest przeznaczony dla studentów przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Realizują oni program studiów pod opieką wyznaczonego opiekuna naukowego. W związku z SPS student realizuje moduły, dla których efekty uczenia się nie zostały potwierdzone.

Wydział stara się informować studentów o organizowanych przez podmioty zewnętrzne konkursy na najlepsze prace dyplomowe (w poprzednich latach studenci kierunku gospodarka przestrzenna odnosili w nich sukcesy). Władze Wydziału starają się także wyróżniać najciekawsze prace dyplomowe poprzez ich publiczną prezentację w budynku jednostki. Studenci mogą realizować się w uczelnianych i wydziałowych organizacjach studenckich podejmując samodzielne inicjatywy lub wspierając uczelnię. Istnieje też możliwość uczestnictwa w organizacjach działających w SGGW. Przykładami takich organizacji jest Akademicki Związek Sportowy, Ludowy Zespół Artystyczny PROMNI im. Zofii Solarzowej, Chór Kameralny, Chór Akademicki. Studenci Wydziału Leśnictwa (w którym jest kierunek gospodarka przestrzenna) prowadzą Zespół Sygnalistów Myśliwskich AKTEON. Istnieje również Klub Żeglarski, Akademicki Klub Turystyczny i Klub Wspinaczkowy. Studenci angażują się w wydarzenia organizowane przez Uczelnię i Wydział - np. Dni Otwarte SGGW i Wydziałową inaugurację roku akademickiego. Studenci chcący rozwijać swoje zainteresowania biznesowe mogą korzystać z inicjatyw podejmowanych przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości oraz Centrum Innowacyjności i Transferu Technologii SGGW. Studenci poza zajęciami mogą korzystać z infrastruktury sportowej. Kampus SGGW posiada m.in. halę sportową, korty tenisowe i basen. Uczelnia wspiera dodatkowe możliwości rozwoju studentów. Biuro Karier organizuje liczne spotkania z praktykami, a także szkolenia i kursy, dzięki którym studenci mogą nabywać dodatkowe umiejętności, wiedzę i kompetencje społeczne.

Uczelnia wspiera studentów z niepełnosprawnościami. W zajęciach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób niepełnosprawnych ruchowo i niewidomych. Student z niepełnosprawnością, po uprzedniej zgodzie prowadzącego zajęcia, może na użytek osobisty wykonywać notatki w formie alternatywnej - np. przez nagrywanie i robienie zdjęć, a formy zaliczenia mogą zostać dostosowane do możliwości. Uczelnia posiada także dedykowany osobom z niepełnosprawnościami portal, na którym znajdują się najważniejsze informacje oraz wskazówki. Opieka nad osobami z niepełnosprawnościami jest dwustopniowa - jest powołany Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Wydziałowy Koordynator ds. studentów niepełnosprawnych. Uczelnia stara się szczególnie wspierać tę grupę studentów, przekazując za pomocą wspomnianej strony internetowej informacje o projektach podnoszących kompetencje, stażach, zewnętrznych stypendiach, które mają na celu wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Dla dzieci studentów Uczelnia prowadzi Niepubliczne Przedszkole SGGW ułatwiające łączenie studiowania z rodzicielstwem. Ułatwieniem są także formy indywidualnej organizacji studiów (zwłaszcza IPZ). Dziekanat Wydziału Leśnego jest dostosowany do studentów niestacjonarnych. W trakcie zjazdów każdy z roczników ma możliwość załatwienia spraw. Oprócz załatwiania spraw administracyjnych na miejscu studenci mają do dyspozycji portal e-hms, a niektóre mogą załatwić poprzez kontakt mailowy (za wyjątkiem spraw związanych z postępowaniem administracyjnym). W trakcie spotkania z zespołem oceniającym studenci zwrócili uwagę na niemożność składania prac dyplomowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej (istnieje możliwość złożenia pracy stacjonarnie lub wysyłki pocztowej), co zwłaszcza w czasie epidemii ułatwiłoby proces studiowania.

Studenci w rozmowie z zespołem oceniającym podkreślili bardzo wysokie kompetencje pracowników dziekanatu, szybkość załatwiania spraw oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów. Studenci kierunku gospodarka przestrzenna mają opiekuna roku. Spośród siebie wyznaczają starostę, który jest odpowiedzialny w imieniu rocznika za bieżący kontakt z prowadzącymi. Istnieje też opiekun praktyk, z którym studenci mają spotkanie wstępne przed ich realizacją. W indywidualnych sprawach studenckich decyzję podejmuje prodziekan. W przypadku decyzji administracyjnych student może odwołać się do rektora. W decyzjach niebędących decyzjami administracyjnymi student może dodatkowo złożyć jeszcze wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzje rektora są ostateczne. Studenci swoje wnioski i skargi mogą składać do prodziekana oraz dziekana. Istnieje możliwość komunikacji e-mail oraz spotkania osobistego. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że rozmowy z prodziekanem przynoszą wymierne rezultaty, a problemy przez nich zgłaszane najczęściej są szybko rozwiązywane (także związane z prowadzącymi zajęcia). Studenci mają możliwość kontaktu z Samorządem Studenckim, którego wydziałowi przedstawiciele spotykają się z władzami Wydziału. Niezależnie od przyjętej praktyki i dobrej współpracy, nie istnieje procedura zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. Zespół oceniający rekomenduje przyjęcie takiej procedury, co może przyczynić się do częstszego składania różnych propozycji przez studentów, a także wskazywania problematycznych obszarów, co w konsekwencji może doprowadzić do ulepszenia procesu uczenia się, łącznie z poprawą systemu wsparcia. Studenci mają możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego. Konsultacji udzielają pracownicy Zakładu Psychologii i Pedagogiki Społecznej. Uczelnia wskazuje też ośrodki udzielające porad specjalistycznych dla osób chcących skorzystać z pomocy instytucjonalnej. W Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania. Jego powołanie nie jest jednak wystarczająco spopularyzowane wśród społeczności studenckiej, dlatego zespół oceniający rekomenduje przeprowadzenie akcji informacyjnej. Uczelnia przeprowadza szkolenia z zakresu bhp, a samorząd studencki z praw i obowiązków studenta. Prowadzący zajęcia odbywają konsultacje ze studentami, w których w zależności od przedmiotu studenci mogą uzyskać pomoc w zakresie brakującej wiedzy i umiejętności lub uzyskać wsparcie w związku z realizowanymi pracami projektowymi. Konsultacje w czasie kształcenia zdalnego oparte są na rozmowach w platformie MS Teams, komunikatorze tej platformy oraz kontakcie e-mail. Prowadzący informują o konsultacjach podczas pierwszych zajęć. Część prowadzących wyznacza stałe terminy konsultacji, a część w zależności od potrzeb studentów. W trakcie kształcenia stacjonarnego obowiązkowe jest umieszczenie informacji o konsultacjach w gablocie, a dobrowolne w Internecie. Zespół oceniający rekomenduje obowiązkowe informowanie o konsultacjach za pomocą Internetu, co może przyczynić się do większego zainteresowania. Organizacje studenckie w tym Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej otrzymują wsparcie finansowe i merytoryczne. Przedstawiciele samorządu studenckiego mają zapewnione minimum 20% miejsc w radzie programowej. Uczestniczą także w rozmowach z władzami wydziału. Samorząd Studencki pozytywnie zaopiniował wprowadzone w 2019 r. zmiany w programie studiów. Władze Wydziału konsultują system wsparcia studentów ze studentami - zwłaszcza z przedstawicielami samorządu studenckiego i kół naukowych. Są otwarte na spotkania i inicjatywy ze strony studentów, a także starają się rozwiązać zgłaszane problemy. W trakcie kształcenia zdalnego przeprowadzono badanie dotyczące tej formy realizacji efektów uczenia się. Studenci wypełniają oceny zajęć dydaktycznych, w których wypełniają oceny w skali liczbowej, ale także mogą umieszczać komentarze. Niezależnie od tego badania wypełniają także ankiety ewaluacyjne po pierwszym semestrze - oceniając proces rekrutacji oraz przed obronami, w której oceniają satysfakcję całego cyklu nauczania. Monitorowane są też losy absolwentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w uczeniu się jest wieloaspektowe i pogłębione. Ma charakter stały i jest poddawane monitoringowi. Studenci kierunku mogą rozwijać się naukowo, zwłaszcza poprzez uczestnictwo w pracach Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej, które w ostatnich miesiącach podejmuje nowe aktywności. Kierunek gospodarka przestrzenna wymaga korzystania ze specjalistycznego oprogramowania, które zapewnia Uczelnia, także w okresie kształcenia zdalnego. Studenci mogą korzystać z bardzo różnorodnych form dodatkowej aktywności - sportowej, artystycznej, organizacyjnej, naukowej, prowadzi też inicjatywy związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wsparcie jest dostosowane do różnych grup studentów - ma charakter instytucjonalny (zwłaszcza w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami). Studenci mają możliwość korzystania z form indywidualizacji programu studiów. Studenci utrzymują kontakt z przedstawicielami Władz Wydziału, w związku z czym mają możliwość formułowania swoich propozycji, wniosków, skarg, które są rozpatrywane. Uczelnia wdraża kolejne elementy mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałanie dyskryminacji, zapewnia także wsparcie psychologiczne. Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się są oceniane przez studentów wysoko, a komunikacja nie sprawia problemów. Praca administracji jest też dostosowana do potrzeb różnych grup studentów - także niestacjonarnych. Okresowe przeglądy wsparcia studentów są prowadzone za pomocą ankiet oraz rozmów z przedstawicielami studentów, którzy mają istotny wpływ na funkcjonowanie systemu wsparcia oraz programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie prowadząca kierunek gospodarka przestrzenna zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów i warunkach jego realizacji, zgodnej z oczekiwaniami różnych grup odbiorców (również w wersji anglojęzycznej). Głównym źródłem informacji są strony internetowe Uczelni i Wydziału Leśnego.

Informacje zawarte na stronie Uczelni zostały podzielone na następujące części: studia, nauka, współpraca i usługi, uczelnia, informacje praktyczne. Najistotniejsze informacje dla kandydatów na studia i studentów znajdują się w zakładce „studia”, która zawiera następujące podstrony: wydziały, kierunki studiów, rekrutacja, formy kształcenia, informacje praktyczne dla studentów, aktywność studentów, biblioteka główna.

Kandydaci, w zakładce „rekrutacja” znajdą informacje nt. oferty edukacyjnej Uczelni (studiów pierwszego i drugiego stopnia, studiów anglojęzycznych i podyplomowych) oraz informacje szczegółowe dotyczące rekrutacji, m.in. zasad rekrutacji na studia, wymagań od kandydatów, w tym od cudzoziemców podejmujących studia w języku polskim lub angielskim, zasad rekrutacji laureatów

olimpiad i konkursów. Ponadto znajduje się kalendarium rekrutacji, opis wymaganych dokumentów, zasad przyjęcia na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się oraz przeniesienia z innej uczelni (przekierowanie do Regulaminu studiów). Ponadto, w zakładce dostępne są uchwały Senatu SGGW regulujące proces rekrutacji na studia.

W zakładce „kierunki studiów” znajduje się wykaz wszystkich kierunków studiów będących w ofercie SGGW, z bezpośrednim przekierowaniem do stron z informacjami nt. wybranego kierunku. Otwierając stronę kierunku gospodarka przestrzenna znajdujemy szczegółowe informacje nt. wymagań od kandydatów na studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia, limitów przyjęć, czasu trwania studiów, uzyskiwanego tytułu zawodowego po ukończeniu studiów. Ponadto znajduje się opis kierunku, z podaniem przykładowych przedmiotów, perspektyw zawodowych dla absolwentów kierunku gospodarka przestrzenna oraz programy studiów (dla poszczególnych poziomów i form studiów), w tym: cele kształcenia, efekty uczenia się, charakterystyka kierunku obejmująca poziom, profil, formę studiów, przyporządkowanie do dyscyplin, czas trwania, liczbę godzin i punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie, zasady wyboru specjalizacji, opis procesu dyplomowania, tytuł zawodowy nadawany absolwentom, wymiar, zasady i formę odbywania *praktyk zawodowych*. Ponadto, zamieszczono harmonogram studiów i matrycę pokrycia kierunkowych efektów uczenia się.

W zakładce „informacje praktyczne dla studentów” znajdują się informacje nt. wirtualnego dziekanatu, w tym wsparcia IT, informacje nt. organizacji roku akademickiego, funkcjonowania Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, procesu przygotowania prac dyplomowych i dyplomowania, informacje o zasadach funkcjonowania Biblioteki głównej, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, o legitymacjach studenckich, opłatach za studia, domach studenckich, stołówkach, bufetach i in. Ponadto znajdują się tutaj linki do regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej, stron o stypendiach i kredytach studenckich, ubezpieczeniach, pomocy medycznej i psychologicznej dla studentów, również dla studentów z niepełnosprawnościami. Istnieje dostęp do informacji nt. aktywności studentów (w kołach naukowych, organizacjach studenckich, zespołach sportowych, artystycznych itp.).

W zakładce „nauka” dostępna jest informacja o pracy naukowo-badawczej kadry, systemach motywacyjnych dla naukowców, ocenie okresowej nauczycieli akademickich, realizowanych projektach naukowych krajowych i międzynarodowych i in. Podstrona „współpraca międzynarodowa” zawiera m.in. informacje dotyczące wnioskowania o wyjazdy zagraniczne, programie Erasmus+ oraz o uczelniach partnerskich i możliwościach wymiany akademickiej, zasadach rejestracji międzynarodowych projektów dydaktycznych, projektach NAWA, stypendiach zagranicznych, projektach międzynarodowych, wizytach gości i wyjazdach zagranicznych.

Odrębna podstrona poświęcona jest współpracy z biznesem (otoczeniem społeczno-gospodarczym) oraz usługom.

Podstrona, „jakość kształcenia”, poświęcona jest polityce jakości w SGGW. Zawiera następujące zakładki: polityka jakości, struktura, wymagania, analizy i oceny, wyszukiwarka sylabusów, baza wiedzy, aktualności.

Ze strony głównej SGGW jest przekierowanie na stronę e-SGGW, poświęconą wirtualnym zajęciom (strona dostępna dla studentów SGGW), z opisem systemu Moodle i MS Teams.

Przyjaznym rozwiązaniem jest możliwość dotarcia do poszukiwanych informacji „na skróty”. Są to zakładki dostępne za strony głównej Uczelni dla kandydatów, studentów, pracowników, absolwentów, otoczenia biznesowego oraz mediów.

Należy podkreślić, że informacje na stronach internetowych Uczelni są przedstawiane w przystępnej formie, łatwej do zrozumienia przez odbiorców, są aktualne i spełniają rolę informacyjną.

Strona internetowa Uczelni i strona internetowa Wydziału Leśnego, na której wydzielono „strefę” dla kierunku gospodarka przestrzenna, wzajemnie się uzupełniają. Na stronie WL znajdujemy, poza aktualnościami, informacje „o kierunku” (cel kształcenia, opis kierunku, perspektywy zawodowe). Zakładka „strategia Wydziału i jakość kształcenia” przekierowuje na stronę internetową Uczelni do opisu misji i strategii SGGW oraz serwisu poświęconego w całości zagadnieniu jakości kształcenia. Ponadto w tej zakładce znajduje się opis Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Leśnym.

W innych zakładkach („dziekanat”, „studia”, „studenci”, „koło naukowe”, „dla kandydatów”) interesariusze znajdą aktualne informacje dotyczące programu studiów i warunków jego realizacji na kierunku gospodarka przestrzenna lub zostaną przekierowani do odpowiednich serwisów uczelnianych.

Istotnym źródłem informacji dla kandydatów na studia jest wydawany corocznie przez Uczelnię Informator (obecnie w wersji elektronicznej, dostępny do pobrania ze strony Uczelni), zawierający podstawowe informacje nt. trybu i warunków rekrutacji, wymagań od kandydatów, limitów przyjęć, programu studiów, uzyskiwanym tytule zawodowym i perspektywach zatrudnienia. Uczelnia upublicznia informacje również w tradycyjnej formie (ulotek, folderów itp.) najczęściej podczas dni otwartych, imprez okolicznościowych czy wizyt pracowników i/lub studentów w szkołach średnich. Istotne dla studentów informacje są podawane w gablotach ogłoszeń na terenie Wydziału, Uczelni czy domów studenckich. W okresie pandemii ta forma przekazywania informacji odgrywa mniejszą rolę. Innym kanałem dystrybucji informacji o ocenianym kierunku są media społecznościowe.

Nadzór nad publikowaniem i wiarygodnością informacji odnoszących się do procesu kształcenia realizowanego na Uczelni, pełni Biuro Promocji SGGW. Nadzór nad umieszczaniem i aktualizacją informacji na stronie WL pełni dziekan Wydziału.

Publiczny dostęp do informacji dotyczącej studiów na kierunku gospodarka przestrzenna, podlega ocenie bieżącej i okresowej. Monitorowana jest aktualność, wiarygodność i zrozumiałość informacji oraz zgodność z potrzebami kandydatów na studia, studentów, pracowników i otoczenia społeczno-gospodarczego. Za monitoring odpowiada zespół moderatorów o zróżnicowanym poziomie kompetencji dostępu. Osobą nadzorującą ich pracę jest administrator uczelniany wspierający informatycznie obsługę strony. Merytoryczne zmiany wprowadzają przedstawiciele kolegium dziekańskiego oraz osoby upoważnione przez Dziekana.

W ocenie okresowej uwzględnia się opinie interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich) oraz interesariuszy zewnętrznych (praktykodawców i przedstawicieli pracodawców). Interesariusze zewnętrzni wchodzi w skład Rady Programowej WL, co daje im możliwość opiniowania m. in. jakości i dostępu do informacji nt. programu studiów i kształcenia.

Informacje uzyskane w trakcie monitorowania strony służą do systematycznego doskonalenia dostępności i jakości informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Należy zaznaczyć, że w SGGW trwają prace nad ujednoliceniem systemu wizualizacji Uczelni i uruchomieniem nowych stron internetowych poszczególnych wydziałów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o programie studiów na kierunku gospodarka przestrzenna, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców (również w wersji anglojęzycznej). Głównym źródłem informacji są strony internetowe Uczelni i Wydziału Leśnego. Osoby zainteresowane, zarówno kandydaci na studia, studenci, pracownicy oraz szeroko rozumiane otoczenie społeczno-gospodarcze mogą uzyskać całościową informację o celach kształcenia, warunkach, trybie i terminach rekrutacji oraz wymaganiach stawianych kandydatom. Ponadto dostępna jest informacja o programie studiów, w tym, o efektach uczenia się, a także o warunkach i organizacji kształcenia oraz zasadach wsparcia studentów, w tym również w warunkach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Publicznie dostępna jest informacja o metodach weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego. Dostępna jest informacja o zasadach dyplomowania oraz uzyskiwanych tytułach zawodowych przez absolwentów kierunku technologia drewna. Na stronie internetowej Uczelni podawane są do publicznej wiadomości wyniki podstawowych analiz skuteczności kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uzupełnieniem informacji upowszechnianej drogą elektroniczną jest forma tradycyjna, w postaci materiałów drukowanych. Strony internetowe są na bieżąco monitorowane, oceniane i uaktualniane. Ocena kompleksowości i rzetelności informacji o studiach na kierunku gospodarka przestrzenna jest monitorowana również okresowo przez studentów, pracowników i interesariuszy zewnętrznych, m.in. pod kątem oczekiwań tych grup. Wnioski z bieżącego i okresowego monitoringu służą doskonaleniu upubliczniania informacji o studiach na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie funkcjonuje System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Jego nadrzędnym celem jest wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie oraz przygotowanie ich do funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy i na współczesnym rynku pracy. Działania w zakresie jakości kształcenia są zgodne ze strategią rozwoju Uczelni i rekomendacjami zawartymi w Standardach i Wskazówkach Dotyczących Jakości Kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego ENQA. Na Uczelni, jakość jest systemowo planowana, wdrażana, weryfikowana i doskonalona, a za jej zapewnienie i doskonalenie odpowiedzialni są wszyscy członkowie społeczności SGGW.

Aktualnie obowiązujący SZiDJK funkcjonuje w oparciu o dwa podstawowe akty normatywne: statut SGGW w Warszawie (uchwała Senatu nr 84/2018-2019) oraz System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w SGGW w Warszawie (uchwała Senatu nr 67/2019-2020). W dokumentach tych określono strukturę organizacyjną, podział kompetencji i odpowiedzialności osób i zespołów oraz procedury, procesy i zasoby umożliwiające zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Nadzór nad

systemem sprawuje Rektor Uczelni. Bieżące działania związane z planowaniem, wdrożeniem, utrzymaniem i doskonaleniem Systemu koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Działania te wspomaga Rektorska Komisja ds. Jakości Kształcenia, której członkami są, m.in.: przedstawiciele doktorantów i studentów oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Integralną częścią uczelnianego SZiDJK jest Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Leśnym (WSZiDJK). Podstawowym dokumentem normującym funkcjonowanie WSZiDJK jest dokument: Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Leśnym SGGW, opracowany przez Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia i zaopiniowany przez Radę Wydziału w 2013 roku, a znowelizowany i zatwierdzony przez Radę Programową Wydziału Leśnego, w 2020 roku. W dokumencie tym określono, m.in.: cele; strukturę i opis Systemu; kompetencje i odpowiedzialność osób i ciał kolegialnych zaangażowanych w proces ewaluacji kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna oraz procedury dotyczące, m.in. weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć; zasad odbywania, kontroli i zaliczania studenckich praktyk i staży zawodowych; prac dyplomowych i procesu dyplomowania; umiędzynarodowienia procesu kształcenia; okresowej kontroli jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych; oceny nauczycieli akademickich; studenckiej oceny realizacji zajęć dydaktycznych; zasad i metod badania losów absolwentów; nawiązywania i rozwijania kontaktów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym.

Procedury ustalone w Systemie podlegają monitorowaniu i przeglądowi przeprowadzanemu przez wydziałowego Koordynatora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Z działania tego sporządzany jest roczny raport, przekazywany Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia. W przypadku stwierdzenia niezgodności podejmowane są działania korygujące.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem gospodarka przestrzenna sprawuje Dziekan Wydziału. Kompetencje Dziekana zdefiniowane są w Statucie Uczelni oraz Regulaminie organizacyjnym. Bieżący nadzór nad realizacją przebiegu studiów, w tym nad wdrożeniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna odpowiada Prodziekan, który współpracuje z wydziałowym Koordynatorem ds. Jakości Kształcenia. Do obowiązków koordynatora należy: monitorowanie funkcjonowania oraz ewaluacja WSZiDJK na Wydziale, koordynacja i organizacja działań mających na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna, współpraca z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz kierowanie pracami Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. W proces ZiDJK włączeni są ponadto wydziałowi koordynatorzy ds.: praktyk studenckich; współpracy z gospodarką, współpracy międzynarodowej; kontaktów ze szkołami średnimi i promocji; studentów niepełnosprawnych; monitorowania losów absolwentów oraz komisje: hospitacyjna; rekrutacyjna; stypendialna; ds. oceny nauczycieli akademickich.

Istotną rolę w WSDiZJK odgrywa Rada Programowa, która jest wydziałowym organem opiniodawczo-doradczym dziekana, w sprawach związanych z kształceniem na kierunkach studiów przyporządkowanych do WL (leśnictwo i gospodarka przestrzenna). Do zadań Rady Programowej należy m.in.: wspieranie dziekana w procesie nadzoru nad zapewnianiem jakości kształcenia, opracowywanie projektów programów i planów studiów, analiza wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych i formułowanie rekomendacji w tym zakresie, ewaluacja i doskonalenie programów i planów studiów, w tym sylabusów. W skład RP WL wchodzi dziekan (jako przewodniczący), prodziekani, Dyrektor i z-ca Instytutu Nauk Leśnych, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (2 osoby), nauczyciele akademicki dyscypliny nauki leśne (7), dyscypliny inżynierii środowiska, górnictwa i energetyki (2), dyscypliny ekonomii i finansów (2), studenci (4), doktorant (1).

Podsumowując można stwierdzić, że System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w SGGW w Warszawie został zorganizowany prawidłowo. Wyznaczone zostały osoby i zespoły osób odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem gospodarka przestrzenna, określono ich kompetencje i odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Informacje te są ogólnie dostępne na stronie internetowej Uczelni/Wydziału.

Projektowanie, monitorowanie, zmiany oraz zatwierdzanie programu studiów na kierunku gospodarka przestrzenna są prowadzone w sposób formalny, według oficjalnie przyjętych procedur. Okresowe przeglądy programu studiów dokonywane są przez Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, po zakończeniu każdego roku akademickiego. Ocena obejmuje przede wszystkim efekty uczenia się, również w aspekcie zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. W procedurze walidacji sprawdza się zgodność z sylabusem: sposoby weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do różnych form zajęć (wykłady, audytoria, laboratoria, warsztaty, ćwiczenia terenowe, lektoraty), czy treści programowe i metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się, czy punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy wymagany do osiągnięcia efektów uczenia się. Obowiązujące na Wydziale procedury były aktualizowane w 2020 roku, nie mniej, ze względu na czasowe ograniczenia funkcjonowania Uczelni i kształcenie studentów w systemie zdalnym/hybrydowym, rekomenduje się dostosowanie procedur do warunków kształcenia na odległość.

Projektowanie programu studiów należy do kompetencji Rady Programowej. Zmiany treści kształcenia i efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć objętych programem studiów przeprowadza się np. w celu dostosowania programu do potrzeb rynku pracy, postępu wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych kierunku, uwag zgłaszanych przez interesariuszy, benchmarkingu z kierunkami jednoimiennymi (np. w ramach Unii na Rzecz Rozwoju Kierunków Studiów w Zakresie Gospodarowania Przestrzeni) oraz śledzenia wzorców międzynarodowych. Opracowanie treści kształcenia i przedmiotowych efektów uczenia nowych zajęć/grup zajęć objętych programem studiów jest powierzane ekspertom, którzy przygotowują projekt, opiniowany przez Radę Programową i Radę Dyscypliny. Aktualizację i doskonalenie treści kształcenia niepociągających zmian efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć objętych programem studiów dokonuje nauczyciel akademicki, koordynator zajęć. Analiza i aktualizacja dokonywane są raz w roku, tak by od nowego roku akademickiego studenci kształceni byli zgodnie ze zmodyfikowanymi sylabusami. Realizację działań monitoruje Koordynator ds. Jakości Kształcenia. Ostateczną decyzję dotyczącą zatwierdzania programu studiów podejmuje senat Uczelni w formie uchwały.

Coroczne uchwały Senatu regulują także zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek gospodarka przestrzenna. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W warunkach częściowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w wyniku stanu epidemicznego, Rectorska Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowała wskazówki w sprawie informowania i dokumentowania sposobu osiągnięcia założonych efektów uczenia się w odniesieniu do zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w SGGW. Władze Wydziału Leśnego na bieżąco monitorują ryzyko związane z procesem zdalnego nauczania oraz możliwość realizacji programu studiów i uzyskiwania efektów uczenia się. Na przykład, każda z grup studenckich (ćwiczeniowych, wykładowych) miała w swoim składzie dopisanego prodziekana, który mógł kontrolować/hospitować zajęcia. Od początku pandemii nauczanie zdalne podlega ewaluacji w formie ankiet studenckich. Ankiety prowadzone są dla wszystkich kierunków studiów, w tym dla kierunku gospodarka przestrzenna. Do tej pory wykonano dwa cykle ankiet za semestr letni 2019/2020 oraz za semestr zimowy 2020/2021. Wyniki ankiet są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Analiza

wyników ankiet wskazuje, że pewne elementy kształcenia zdalnego, które zostały zaimplementowane sprawdzają się na tyle dobrze, że mogą być wprowadzone jako stałe rozwiązania dydaktyczne.

Na kształt programu studiów mają wpływ opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym interesariuszy uczestniczących w realizacji praktyk zawodowych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została sformalizowana poprzez włączenie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych do prac w Radzie Programowej. W okresie kształcenia zdalnego/hybrydowego kontakty z interesariuszami zewnętrznymi realizowane były z wykorzystaniem platform internetowych. Załączone do raportu samooceny dokumenty potwierdzają realny wpływ przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na kształt i doskonalenie programu studiów na kierunku gospodarka przestrzenna.

Studenci Wydziału Leśnego, oprócz corocznej oceny zajęć dydaktycznych w formie anonimowej ankiety, mają możliwość zwrotnego przekazywania swoich uwag nt. procesu kształcenia w trakcie spotkań z opiekunem roku czy przedstawicielami władz Wydziału (obecnie w formie zdalnej). Studenci, przedstawiciele samorządu studenckiego, są członkami wszystkich zespołów zaangażowanych na Wydziale w proces ewaluacji kształcenia. Opiniują proponowane zmiany w programach studiów i mogą wnioskować o ewentualne zmiany. Na przykład studenci Koła Naukowego GP wnioskowali o wprowadzenie do wykorzystywania, w trakcie realizacji różnych przedmiotów, oprogramowania mapowego QGIS, które jako open source znajduje praktyczne zastosowanie w późniejszej pracy zawodowej. Studenci proponowali również wprowadzenie do programu takich przedmiotów jak: *partycypacja społeczna w planowaniu czy gospodarowanie wodą w przestrzeni Polski*.

Również nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mogą występować z inicjatywami (np. zgłaszać przedmioty do wyboru) czy wnioskować o modyfikację programu studiów, np. w celu uatrakcyjnienia oferty dydaktycznej i/lub dostosowania jej do aktualnych osiągnięć naukowych czy wymogów prawnych.

Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów i wykorzystuje wyniki monitoringu w doskonaleniu programu studiów. Opracowywane są raporty z badań prowadzonych przez MEN dotyczących ekonomicznych losów zawodowych absolwentów (ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych). Ogólne informacje oraz szczegółowe raporty tematyczne dotyczące absolwentów kierunku gospodarka przestrzenna, którzy ukończyli studia w 2018 roku, dostępne są na stronie internetowej ELA. Także Biuro Karier SGGW analizuje ankiety absolwentów kierunku na temat przydatności w pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów.

Jakość kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna jest poddawana ocenie zewnętrznej. W 2012 roku kierunek podlegał ocenie programowej PKA i uzyskał ocenę pozytywną, a w 2015 roku Wydział Leśny SGGW w Warszawie (na którym prowadzony był kierunek gospodarka przestrzenna) podlegał ocenie instytucjonalnej. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem zespołu nauk przyrodniczych oraz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych w sprawie oceny instytucjonalnej, wydał ocenę pozytywną. Wydział wykorzystując rekomendacje i sugestie zawarte w raporcie oceny podjął działania korygujące i doskonalące proces kształcenia na kierunku.

Doskonaleniu kształcenia na ocenianym kierunku studiów służą też wnioski wynikające z ocen parametrycznych prowadzonych przez PKA, w innych jednostkach organizacyjnych SGGW. Wnioski te są dyskutowane m.in. na otwartych zebraniach Rektorskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w kontekście możliwości wdrożenia niektórych rekomendacji i dobrych praktyk na innych wydziałach Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz na Wydziale Leśnym, któremu merytorycznie, organizacyjnie i administracyjnie podlega kierunek gospodarka przestrzenna, wdrożono System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyznaczone zostały osoby i zespoły osób sprawujące nadzór nad kierunkiem gospodarka przestrzenna. W przejrzysty sposób określono ich kompetencje i odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Projektowanie, monitorowanie i zmiany programu studiów na kierunku gospodarka przestrzenna dokonywane są na podstawie przyjętych procedur, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów zatwierdza Senat Uczelni w formie uchwały. Coroczne uchwały Senatu regulują zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek gospodarka przestrzenna. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Na kierunku gospodarka przestrzenna przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów przez Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Radę Programową, w oparciu o wyniki analiz i danych obejmujących, m.in. wskaźniki ilościowe postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe i dyplomowe, egzaminy dyplomowe, opinie zwrotne od nauczycieli akademickich, samorządu studenckiego i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, uzyskiwanych również w warunkach ograniczonego funkcjonowania Uczelni ze względu na pandemię Covid-19. Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów i wykorzystuje wyniki monitoringu w doskonaleniu programu studiów. Wnioski wynikające z systematycznej oceny programów studiów, w której biorą udział studenci, nauczyciele akademicy, pracodawcy i praktykodawcy, są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Wzmocnić kontrolę nad skutecznością działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w zakresie powierzania prowadzenia zajęć nauczycielom akademickim mającym odpowiednie kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena Polskiej Komisji Akredytacyjnej na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, kształcącym na kierunkach: leśnictwo oraz gospodarka przestrzenna, miała charakter oceny instytucjonalnej i była przeprowadzona w 2015 roku.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej Uchwałą Nr 319/2015 z dnia 7 maja 2015 roku w sprawie oceny instytucjonalnej, po zapoznaniu się z raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem zespołu nauk przyrodniczych oraz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, wydało ocenę pozytywną, potwierdzając, że Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie spełnia przyjęte kryteria jakościowe w stopniu pozwalającym na wydanie powyższej oceny. Prezydium PKA nie sformułowało w wymienionej uchwale zaleceń o charakterze naprawczym.